



KULTUURIMINISTEERIUM

Kultuuriministeeriumi asutajaõiguste teostamise ja sihtasutuste eesmärkide täitmise ülevaade 2025. aasta kohta

Sisukord

1.	ASUTAJAÕIGUSTE TEOSTAMINE	4
1.1.	Riigi asutatud sihtasutuste nimekiri 30.04.2026 seisuga	4
1.2.	Muudatused valitsevates sihtasutustes	5
1.3.	Sihtasutustes läbi viidud erikontrollid	5
1.4.	Asutaja ootuste seadmine	6
1.5.	Kokkuvõtlik hinnang sihtasutuste majandustulemustele	7
2.	SIHTASUTUSTE EESMÄRKIDE TÄITMINE	8
2.1.	Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus	8
2.2.	Integratsiooni Sihtasutus	9
2.3.	Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel	10
2.4.	Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum	11
2.5.	Sihtasutus Eesti Arhitektuurimuuseum	12
2.6.	Sihtasutus Eesti Draamateater	13
2.7.	Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor	14
2.8.	Sihtasutus Eesti Filmi Instituut	15
2.9.	Sihtasutus Eesti Kontsert	17
2.10.	Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum	19
2.11.	Sihtasutus Eesti Meremuuseum	20
2.12.	Sihtasutus Eesti Noorsooteater	22
2.13.	Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester	23
2.14.	Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum	24
2.15.	Sihtasutus Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum	25
2.16.	Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum	26
2.17.	Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum	27
2.18.	Sihtasutus Endla Teater	29
2.19.	Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid	30
2.20.	Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid	31
2.21.	Sihtasutus Jõulumäe Tervisespordikeskus	32
2.22.	Sihtasutus Kultuurileht	34
2.23.	Sihtasutus Kunstihoone	35
2.24.	Sihtasutus Kuressaare Teater	36
2.25.	Sihtasutus Narva Muuseum	37
2.26.	Sihtasutus Pärnu Muuseum	38
2.27.	Sihtasutus Rakvere Teatrimaja	39
2.28.	Sihtasutus Saaremaa Muuseum	40
2.29.	Sihtasutus Sakala Teatrimaja	41
2.30.	Sihtasutus Südalinna Teater	43
2.31.	Sihtasutus Tartu Jaani Kirik	44
2.32.	Sihtasutus Tartu Kunstimuuseum	44
2.33.	Sihtasutus Teater Vanemuine	46
2.34.	Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus	47
2.35.	Sihtasutus Ugala Teater	48
2.36.	Sihtasutus Viljandi Muuseum	49
2.37.	Sihtasutus Virumaa Muuseumid	50
2.38.	Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus	51

Sissejuhatus

Käesolev ülevaade on koostatud lähtudes **riigivaraseaduse § 98 lõigetest 3 ja 5** ning rahandusministri 10.06.2022 määrusest nr 24 „Täpsemad nõuded riigi osaluse valitseja ning asutaja- ja liikmeõiguste teostaja seisukohtade ja teabe esitamisele“. Nende kohaselt kujundab sihtasutuse asutajaõiguste teostaja igal aastal pärast sihtasutuse majandusaasta aruande kinnitamist seisukoha **riigi asutatud sihtasutusele seatud eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta** ning esitab vastava teabe Rahandusministeeriumile.

Ülevaade käsitleb peamiselt 2025. aastal ning osaliselt ka kuni 30.04.2026 toimunud arenguid **38 riigi asutatud sihtasutuses**, mille asutajaõigusi teostab Kultuuriministeerium.

Ülevaade koosneb kahest peatükist. Esimeses peatükis on toodud Kultuuriministeeriumi valitsemisala riigi sihtasutuste ja riigi osalusel asutatud sihtasutuste loetelu ning ülevaade nendes toimunud muudatustest (asutamised, ühinemised, jagunemised, lõpetamised ja muud olulised asjaolud või sündmused) ja sihtasutustes läbi viidud erikontrollidest. Lisaks on esimeses peatükis toodud kokkuvõtlik hinnang sihtasutuste majandustulemustele.

Teises peatükis analüüsitakse sihtasutusi eraldi, andes ülevaate sihtasutuste tegevusest eelmisel majandusaastal ja järgnevate aastate olulisematest eesmärkidest. Lisaks on toodud iga sihtasutuse kohta Kultuuriministeeriumi kui asutajaõiguste teostaja hinnang sihtasutuse eesmärkide saavutamisele ja seisukoht sihtasutuse tegevuse jätkamise või lõpetamise vajaduse kohta.

1. ASUTAJAÕIGUSTE TEOSTAMINE

1.1. Riigi asutatud sihtasutuste nimekiri 30.04.2026 seisuga

30.04.2026. seisuga teostab Kultuuriministeerium asutajaõigusi **38 riigi asutatud sihtasutuses**, neist 20 on **riigi sihtasutused** (sihtasutuse ainus asutaja on riik) ja 18 **riigi osalusel asutatud sihtasutused** (lisaks riigile on sihtasutuse asutajaks kohaliku omavalitsuse üksus, valdkondlik MTÜ vms). Valdkondade lõikes jagunevad sihtasutused järgnevalt: 17 **muuseumi**, 3 **kontsertorganisatsiooni**, 9 **teatrit**, 2 **spordikeskust** ja 7 **muud kultuuri- ja spordivaldkonna** sihtasutust.

Tabel 1. Riigi sihtasutused, asutajaõiguste teostajaks on Kultuuriministeerium, seisuga 30.04.2026.

Sihtasutuse nimi	Asutajate arv	Vabariigi Valitsuse korralduse kuupäev ja number	Asutamise aeg (esmakanne registris)
Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus	1	-	25.03.1998
Integratsiooni Sihtasutus	1	31.03.1998 nr 263	15.06.1998
Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum	1	10.01.2019 nr 13	31.01.2019
Sihtasutus Eesti Arhitektuurimuuseum	1	04.03.2024 nr 58	20.03.2024
Sihtasutus Eesti Draamateater	1	27.05.2003 nr 335	03.10.2003
Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor	1	11.12.2014 nr 542	30.12.2014
Sihtasutus Eesti Filmi Instituut	1	08.05.1997 nr 345	28.08.1997
Sihtasutus Eesti Kontsert	1	28.11.2013 nr 522	03.01.2014
Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum	1	19.05.2016 nr 168	13.06.2016
Sihtasutus Eesti Meremuuseum	1	26.01.2017 nr 9	28.02.2017
Sihtasutus Eesti Noorsooteater	1	18.10.2012 nr 443	30.11.2012
Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester	1	28.11.2013 nr 521	13.01.2014
Sihtasutus Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum	1	04.03.2024 nr 57	15.03.2024
Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum	1	05.12.2013 nr 540	27.12.2013
Sihtasutus Jõulumäe Tervisespordikeskus	1	03.04.2008 nr 168	28.04.2008
Sihtasutus Kultuurileht	1	12.01.1999 nr 23	30.03.1999
Sihtasutus Südalinna Teater	1	23.09.2004 nr 727	30.11.2004
Sihtasutus Teater Vanemuine	1	18.10.2012 nr 442	06.11.2012
Sihtasutus Ugala Teater	1	14.12.2006 nr 702	23.01.2007
Sihtasutus Viljandi Muuseum	1	30.01.2025 nr 29	20.02.2025

Tabel 2. Riigi osalusel asutatud sihtasutused, kus asutajaõiguste teostajaks on Kultuuriministeerium, seisuga 30.04.2026.

Sihtasutuse nimi	Asutajate arv	Vabariigi Valitsuse korralduse kuupäev ja number	Asutamise aeg (esmakanne registris)
Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel	2	19.11.2002 nr 750	29.01.2003
Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum	2	08.04.2016 nr 120	04.05.2016
Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum	2	05.12.2013 nr 539	12.12.2013
Sihtasutus Endla Teater	2	26.01.2012 nr 34	01.03.2012
Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid	2	23.05.2013 nr 240	05.07.2013
Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid	2	28.08.2014 nr 359	20.11.2014
Sihtasutus Kunstihoone	2	16.11.2017 nr 337	12.12.2017

Sihtasutus Kuressaare Teater	2	11.04.2019 nr 106	13.06.2019
Sihtasutus Narva Muuseum	2	25.10.2012 nr 452	20.12.2012
Sihtasutus Pärnu Muuseum	2	11.06.2015 nr 245	05.08.2015
Sihtasutus Rakvere Teatrimaja	2	23.09.2004 nr 726	09.11.2004
Sihtasutus Saaremaa Muuseum	2	20.07.2017 nr 217	18.08.2017
Sihtasutus Sakala Teatrimaja	3	08.10.1997 nr 757	25.02.1998
Sihtasutus Tartu Jaani Kirik	5	25.03.1998 nr 234	25.09.1998
Sihtasutus Tartu Kunstimuuseum	2	21.12.2023 nr 302	06.02.2024
Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus	3	10.11.2004 nr 806	21.12.2004
Sihtasutus Virumaa Muuseumid	3	23.04.2002 nr 276	11.06.2002
Spordikoolituse- ja Teabe Sihtasutus	2	09.10.2002 nr 669	12.03.2003

1.2. Muudatused valitsevates sihtasutustes

Sihtasutuste ühinemisi, jagunemisi ega lõpetamisi 2025. aastal ei toimunud.

2025. aasta algusest kuni käesoleva aruande koostamiseni on asutatud üks uus sihtasutus:

- Vabariigi Valitsuse 30.01.2025 korraldusega nr 29 volitas Vabariigi Valitsus kultuuriministrit asutama riigi sihtasutust nimega **Sihtasutus Viljandi Muuseum**. Sihtasutuse asutamisoskus allkirjastati 17.02.2025. Kultuuriministeerium tegi sihtasutusele asutamisel rahalise sissemakse summas 100 eurot. Sihtasutus loodi Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Viljandi Muuseum baasil. Sihtasutus alustas sisulist tegevust 01.05.2025, mil likvideeritav riigiasutus andis asutatud sihtasutusele üle muuseumi asjaajamise, varad ning töötajate töölepingud. Riigiasutus Viljandi Muuseum lõpetas tegevuse 01.06.2025 seisuga.

2025. aastal muudeti Sihtasutuse Vene Teater nime. Kultuuriministri 10.07.2025 käskkirjaga nr 114 kinnitati sihtasutuse uueks nimeks **Sihtasutus Südalinna Teater**.

1.3. Sihtasutustes läbi viidud erikontrollid

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ ning Kultuuriministeeriumi ja Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut vahel 26.06.2019 sõlmitud halduslepingu alusel teostas Kultuuriministeerium 2025. aastal **haldusjärelvalvet Sihtasutusele Eesti Filmi Instituut** antud ministeeriumi valitsemisala vahendite arvelt riigisiseste toetusprogrammide elluviimise täitmise üle. Selle käigus hinnati Eesti Filmi Instituudile esitatud taotluste menetlemise seaduslikkust ning protsessi sisekontrollisüsteemi toimimist. Lisaks hinnati riigieelarvelise tegevustoetuse kasutamist perioodil 01.01.2023 kuni järelvalve toimingute lõpetamiseni. Haldusjärelvalve kokkuvõtlik akt kinnitati 26.03.2026.

Haldusjärelvalve ja riigieelarvelise tegevustoetuse kasutamise hindamisel sihtasutuses fikseeriti:

- **Positiivne tähelepanek:** haldusülesande täitmiseks eraldatud rahalisi vahendeid sihtasutuse tegevuskuludeks on kasutatud eesmärgipäraselt. Finantskontrolli korraldus, sh toetuse kasutamise üle, on toimiv ja nõuetele vastav; tagatud on piisav ja asjakohane sisekordadega kaetus, töötajad on nõuetest teadlikud; toimib piisav huvide konflikti ennetus tagamaks toetuste objektiivne hindamine.
- **Märkus:** haldusülesande täitmine sihtasutuses toetuse taotluste menetlemisel vajab olulist parendamist. Toodi välja 3 puudust, mis mõjutavad haldusülesande täitmist toetuse taotluste menetlemisel:
 - a) sihtasutuse teabe- sh dokumendihaldus on nõuetekohaselt korraldamata. Toetuse menetlemisega seondud dokumentatsioon on leitav, kuid süsteemselt korraldamata, mistõttu korrektne säilimine ei ole alati tagatud (kriitiline);

b) sihtasutus on toetanud filmivaldkonna tegevusi, mis ei ole hõlmatud määrustega (keskmise olulisusega);

c) isikuandmete kaitse korralduse nõuetele vastavus vajab täiendamist (keskmise olulisusega). Tuvastati 17 mittevastavust määruste nõuetega.

- **Ettekirjutus:** viia kõik määruste alusel toimuv toetuse taotluste menetlemine üle Kultuuriministeeriumi taotluste menetlemise infosüsteemi hiljemalt 01.01.2027.

Sihtasutus Eesti Filmi Instituut nõustus ja/või nõustus osaliselt. Järelevalve ajal asuti puudusi likvideerima.

1.4. Asutaja ootuste seadmine

2020. aastal valminud Kultuuriministeeriumi juhtimissüsteemi analüüsi raames töötati muu hulgas välja **asutaja ootuste põhimõtete kontseptsioon**, mis tõi välja vajaduse fikseerida asutaja ootuste kehtestamise ning ootuste täitmise perioodilise hindamise ja uuendamise protsessid, sh aruandlus eelneva perioodi kohta ehk sisendi andmine asutajaõiguste teostamise aruandesse. Läbi asutaja ootuste kehtestamise loodab Kultuuriministeerium järgnevatel aastatel parendada sihtasutustele eesmärkide seadmise ja nende täitmise hindamise protsessi, sh nende kajastamist käesolevas ülevaates.

07.02.2023 kehtestati Kultuuriministeeriumi haldusala riigi asutatud **sihtasutustele asutaja ootuste koostamise ja täitmise seiramise töökord**, millega muuhulgas määrati sihtasutustele asutaja ootusega seatavad üldised eesmärgid ja tulemusindikaatorid valdkondade kaupa (nt finantseesmärgid, keskkonnajalajälje vähendamine, arendusprojektide investeerimispoliitika, juhtimiskvaliteet jne), samuti tööprotsesside kirjeldused ning ka nõukogu liikme enesehindamise ja tagasisidestamise ankeet.

2026. a aprilli seisuga on asutaja ootused kinnitatud **27 sihtasutusele**:

- Sihtasutus Eesti Meremuuseum (01.12.2022);
- Sihtasutus Tartu Kunstimuuseum (19.02.2022);
- Sihtasutus Narva Muuseum (25.01.2023);
- Sihtasutus Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum (12.03.2023);
- Sihtasutus Eesti Arhitektuurimuuseum (12.03.2023).
- Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum (14.05.2024);
- Sihtasutus Saaremaa Muuseum (03.12.2024);
- Sihtasutus Eesti Filmi Instituut (28.12.2024);
- Sihtasutus Virumaa Muuseumid (06.01.2025);
- Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum (17.01.2025);
- Sihtasutus Endla Teater (21.01.2025);
- Sihtasutus Viljandi Muuseum (17.02.2025);
- SA Pärnu Muuseum (10.04.2025);
- SA Sakala Teatrimaja (21.05.2025)
- SA Kuressaare Teater (26.06.2025)
- SA Eesti Noorsooteater (15.07.2025);
- SA Eesti Kunstimuuseum (16.07.2025);
- SA Südalinna Teater (04.08.2025);
- SA Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum (14.08.2025);
- SA Eesti Draamateater (27.08.2025);
- SA Hiiumaa Muuseumid (24.09.2025);
- SA Teater Vanemuine (26.09.2025);
- SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (09.10.2025);
- SA Kultuurileht (10.11.2025);

- SA Rakvere Teatrimaja (08.12.2025);
- SA Jõulumäe Tervisespordikeskus (16.02.2026)
- SA Tehvandi Spordikeskus (17.02.2026).

Asutaja ootused on koostamisel ka teistele Kultuuriministeeriumi haldusala riigi asutatud sihtasutustele.

1.5. Kokkuvõtlik hinnang sihtasutuste majandustulemustele

2025. aasta majandustulemused näitasid, et Kultuuriministeeriumi haldusala riigi asutatud sihtasutused suutsid keerulises keskkonnas (üldine hinnatõus, palgatõusu surve ja riigipoolse baasrahastuse 4%-line vähenemine) oma tegevuse stabiilsena hoida. Üldistatult sihtasutuste majandustulemused võrreldes 2024. aastaga ei halvenenud, mis näitab head kohanemisvõimet ja tõhusat kulude juhtimist.

Mitmed sihtasutused suutsid suurendada omatulusid, kuid samaaegselt kasvasid ka tegevuskulud. See tähendas, et omatulude kasv ei toonud automaatselt kaasa tegevustulemi paranemist, vaid pigem kompenseeris toetuste vähenemist ja üldist hinnatõusu survet.

Kuigi sihtasutused suutsid 2025. aastal keeruliste olude kiuste hoida oma majandustulemused stabiilsed, varjutab seda positiivset pilti jätkuvalt **märkimisväärne palgalõhe** Eesti keskmise brutopalgaga. Vaadeldavate asutuste keskmise palga mahajäämus Eesti keskmisest brutopalgast kasvas võrreldes 2024. aastaga veelgi. Kui 2024. aastal oli mahajäämus ligikaudu 7%, siis 2025. aastal oli sihtasutuste keskmine palk juba ligikaudu 9% väiksem kui Eesti keskmine brutopalk. Palgataseme mahajäämus on muutumas üheks valdkonna kõige tõsisemaks väljakutseks, mõjutades nii tööjõu konkurentsivõimet kui ka kultuuriasutuste jätkusuutlikkust.

2. SIHTASUTUSTE EESMÄRKIDE TÄITMINE¹

2.1. Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse põhikirjalised eesmärgid on tagada Eesti laulu- ja tantsupeo ning noorte laulu- ja tantsupeo kui tsükliliselt kulmineeruvate kultuurisündmuste protsessipõhine ja jätkusuutlik toimimine ning tagada laulu- ja tantsupidusid ettevalmistava õppeprotsessi süsteemne toimimine ning laulu- ja tantsupidude kõrge kunstiline tase.

Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik laulu- ja tantsupidude traditsiooni jätkamiseks ja edendamiseks. Laulu- ja tantsupidude püsimine ajas vajab tugiorganisatsiooni ja pidevat protsessipõhist ettevalmistamist. Sihtasutus on sobiv lahendus pidude jätkusuutlikkuse ning laulu- ja tantsupeo protsessi toimimise tagamisel. Peo planeerimine toimub tihedas sisulises koostöös valdkonna erialaorganisatsioonidega – Eesti Kooriühinguga ning Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsiga. Riigi osalemine asutajana on antud valdkonnas vajalik ja juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aastal olid Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse peamised tegevused seotud 2025. aastal toimunud XXVIII laulu- ja XXI tantsupeo „Iseoma“ ettevalmistuse ja läbiviimisega. Peo ettevalmistus algas 2022. aasta kevadel.

29. juunist kuni 2. juulini kestis XXVIII laulu- ja XXI tantsupeo nädal Tallinnas, kontserdid ja etendused toimusid 3. juulist kuni 6. juulini 2025. Kokku toimus koos peaprooviga neli tantsupeo etendust, üks rahvamuusika kontsert ja kaks laulupeo kontserti.

Kokku väljastati tantsupeole **43 000** ning laulupeole **97 000** piletit ja kutset. Lauljaid, tantsijaid ja muusikuid oli **41 192**, sh 38 väliskollektiivi ligi 600 osalejaga. Esinejaid koos saatjatega oli suurusjärgus 44 000.

Laulupeolisi oli 31 817. Laulupeol esines 45 väliskollektiivi 1545 osalejaga. Nende seas oli 31 Eesti kollektiivi välismaalt, kokku 1067 inimest, ning 14 külaliskollektiivi 478 inimesega. Tantsupeo kolmel etendusel esines rekordiliselt 10 938 tantsijat, kokku oli tantsijaid 11 613. Rahvamuusikapeol astus lavale 88 kollektiivi ja 65 üksikmängijat. Kokku osales suvisel rahvamuusikapeol 744 muusikut, koos juhendajate ja saatjatega ligi 840 rahvamuusikut. Lisanduvad kauplejad, toimkonnad ja teenusepakkujad, suurusjärgus 3000 inimest.

Laulu- ja tantsupeo eel toimus üle Eesti 550 maakondlikku eelproovi.

Tuli läbis ligi 3200 kilomeetrit maal ja merel. Tule teekonnast sai osa ligi 31 700 inimest. Tuli külastas 211 punkti üle kogu Eesti.

Keskkonnavalade töö on laulu- ja tantsupeol väga oluline, näiteks kasutati ringlusnõusid, koguti jäätmeid liigiti nii külastajatelt, esinejatelt kui ka kauplejatelt, kasutati kohalike tootjate toodangut ning mitmed materjalid (sh kujunduslikud) olid taaskasutatud materjalist.

¹ Hinnang sihtasutuse eesmärkide täitmisele on antud läbivalt 4-palli skaalal: „ootustele mittevastav“; „rahuldav“; „hea“; „väga hea“.

Hooajaks 2025/2026 jagati toetusteks kokku 949 418,40 eurot 1680 laulu- ja tantsupeo liikumises osalevale kollektiivile.

Teisel poolaastal toimusid üle Eesti laulu- ja tantsupeo tänapäevad ja koostati peoga seotud kokkuvõtted. Samal ajal tehti kogu aasta jooksul ettevalmistusi 2028. aastal toimuvaks XIV noorte laulu- ja tantsupeo ning XXIX üldlaulu- ja XXII üldtantsupeoks.

Jätкус suur töö uue rahvakultuuri andmebaasi loomisega. Uue andmebaasi kaudu peaks 2026. aasta septembris algama registreerimine 2028. aasta laulu- ja tantsupeole.

Kokkuvõttes on hinnang Eesti Laulu-ja Tantsupeo Sihtasutuse eesmärkide täitmisele 2025. aastal **väga hea**.

2026. aastal on peamised tegevused 2028. aastal XIV noorte laulu- ja tantsupeo ning XXIX üldlaulu- ja XXII tantsupeo ettevalmistused, sh kunstiliste toimkondadega peo repertuaari valik ja peonädala planeerimine, valitud repertuaari autoritega repertuaari kirjastamiseks läbirääkimised ja lepingute sõlmimine, laulu- ja tantsupeo õppematerjalide koostamine, järgmist pidu tutvustavate terepäevade korraldamine sügisel, samuti osalemine uue rahvakultuuri andmebaasi arendamise töörühmades.

2.2. Integratsiooni Sihtasutus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Integratsiooni Sihtasutuse (edaspidi ka *INSA*) põhikirjalised eesmärgid on erineva keele- ja kultuuritaustaga inimeste Eestis ja eesti kultuuriruumis lõimumist, sh kohanemist toetavate tegevuste elluviimine ja Eestisse tagasipöördumise ning Eesti eluga (taas)kohanemise toetamine. Sihtasutuse tegevused on suunatud neljale peamisele sihtrühmale: teistest rahvustest Eesti püsielanikud; Eestisse saabuvad uussisserändajad; väljaspool Eestit elavad rahvuskaaslased; Eestisse tagasipöörduvad inimesed.

Lõimumisele suunatud tegevuste eesmärgid on pikaajalised. INSA tegevuse jätkamine on vajalik põhikirjaliste eesmärkidega seotud tegevuste elluviimiseks. Kuna lõimumine on kahepoolne protsess, on sihtasutuse tegevused suunatud ka eesti emakeelega inimestele ja laiemale avalikkusele eesmärgiga toetada lõimumist, sh kohanemist soodustavaid hoiakuid ning kõikide ühiskonnagruppide kaasamisele. Oma tegevustega kaetakse terve Eesti. Eesti keele ja kultuuri õppe toetamiseks on loodud sihtasutuse struktuuriüksusena eesti keele maja. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks sobiv.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aastal pakkus INSA eesti keele õppeks **12 233** õppekohta (püsielanikele ja tagasipöördujatele 3447 õppekohta, millest 1463 pakuti eesti keele majas ja 1984 koostööpartnerite kaudu keeltekoorides). Uussisserändajatele pakuti 8465 õppekohta kohanemisprogrammi „Settle in Estonia“ kursustel, sh 6828 tavarände ja ajutise kaitse saajatele ning 1637 rahvusvahelise kaitse saajatele. Lisaks pakuti 321 õppekohta Eesti kodakondsuse omandamisest huvitatud isikutele.

Uussisserändajatele suunatud kohanemisprogrammi baas- ja teemamoodulites osaleti kokku 5742 korral. INSA pakutavatele tegevustele registreerimine ja õpperühmade komplekteerimine toimub järjest rohkem iseteenindus- ja kliendihaldussüsteemi kaudu. Aasta lõpu seisuga oli seal 37 056 (+7876) kasutajat.

Eesti keele maja korraldatud keeleõpet toetavates tegevustes osaleti aastas **3451** korral. Kogu aasta vältel

pakuti võimalust osaleda keeleõpet toetavatel üritustel Ida-Virumaal, Harjumaal ja teistes Eesti piirkondades ning veebis. Populaarseteks formaatideks kujunesid näiteks pärimustantsuõhtud koostöös Narva kultuurimajaga Rugodiv, suhtluspraktika „Keelevitamiin“, samuti kohtumiste sari „Minu Narva. Kodukandi lood“, suhtluspraktika koos mentoritega „Mokalaat“, „Kellaviietee“, „Looduse ABC“ ning rahvakultuuriõhtud. Keelepraktikat toetasid ka kohtumised kirjanike ja teiste kultuuritegelastega, muuseumikülastused ning loovad tegevused, näiteks käsitöötoad Jõhvis ja mängude- ning vestlusõhtud Pärnu Keskraamatukogus. Aasta jooksul algatas eesti keele maja eriprojekti „Eesti keel keskajal“, mille raames filmiti 11 humoorikat lühivideot, mida saab edaspidi kasutada keeleõppes ja suhtluspraktika üritustel õppematerjalina.

Alustati Ida-Virumaa kogukondlike tegevuste projektidega, mille eesmärk on tugevdada sotsiaalset sidusust ja toetada lõimumist. Projektide raames korraldati mitmeid üritusi, mida külastas aasta vältel kokku ligikaudu 2600 osalejat.

Eesti keele julgemaks kõnelemiseks toetati keelekohvikute ning keele ja kultuuri tundmise klubide korraldamist – kokku kasutasid neid võimalusi 354 inimest. Toetama hakati iseseisvat eesti keele õpet tugirühmades keeleklikk.ee ja keeletee.ee. Kokku komplekteeriti 9+9 tugirühma: keeletee.ee tugirühmades osales 105 inimest, keeleklikk.ee tugirühmas 80 inimest.

Kokkuvõttes on hinnang SA Integratsiooni Sihtasutuse 2025. aasta eesmärkide täitmisele **hea**.

2026. aasta peamised eesmärgid on:

- kohanemisprogrammi personaliseeritumaks ja ligipääsetavamaks muutmine;
- teenuste ja keskkonna ligipääsetavuse arendamine;
- lõimumist toetavate kogukondlike koostöötegevuste organiseerimine;
- tervikliku eesti keele õppe teekonna kujundamine, sealhulgas nõustamisteenuse arendamine ja iseseisvat keeleõpet toetavate võimaluste laiendamine;
- romade sotsiaal-majandusliku lõimumise soodustamine ja mentorteenuse pakkumine.

2.3. Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel (edaspidi ka *sihtasutus* või *muuseum*) põhikirjaline eesmärk on A.H. Tammsaare loomingulise pärandi uurimine ja tutvustamine, tingimuste loomine kultuuriväärtuste taastamiseks, hoidmiseks, kogumiseks, uurimiseks ja säilitamiseks ning üldsusele teaduslikel, hariduslikel ja meelelahutuslikel eesmärkidel nende vahendamise võimaldamine, samuti kultuuriürituste korraldamine oma majandustegevuse, investeringute ja ettevõtluse kaasamise ning toetuste ja annetuste kaudu ning sihtasutuse kasutuses oleva vara haldamine ja arendamine.

Sihtasutuse asutasid 2002. aastal riik ja Albu vald (praegu Järva vald). Muuseum on Vargamäe kohavaimu kandja, mille missioon on uurida, koguda, säilitada ja tutvustada kirjanik A.H. Tammsaare elu ja loominguga seotud vaimset ja füüsilist pärandit. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Muuseumi külastajate arv kokku oli 2025. a **8366** inimest (2024. a 6463 ja 2023. a 7682).

Aruandeaastal mõjutas muuseumi tegevust kõige olulisemalt uue püsiekspositsiooni valmimistööde lõpetamine. Ekspositsiooni avamissündmus kujunes muuseumi turundustegevuse strateegiliselt oluliseks tõukeks. Kuigi 2025. a see oluliselt muuseumi tulubaasi kasvu ei mõjutanud, tõstsid külastusstatistikat

muuseumi suvised piirkondlikud suursündmused, näiteks Järvamaa laulu- ja tantsupidu.

2025. a alustas muuseumis tööd täiskohaga haridus- ja publikuprogrammide kuraator, kes keskendub programmiliste tegevuste arendamisele, koostööpartnerite võrgustiku laiendamisele ning uue ekspositsiooni hariduslike võimaluste väljatöötamisele.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutuse A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel eesmärkide täitmisele 2025. aastal **hea**.

2026. aastal toimuvad olulisemad sündmused:

- Eesti kirjanduse pidunädal V;
- „Tõe ja õiguse“ 100 juubeliaasta erisündmused;
- Nuutrum Teater suveetendus „Vargamäe valvur“;
- Muuseumiöö;
- Dokumentaalfilmipäevad Vargamäel.

2.4. Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Ajaloomuuseum (edaspidi ka *muuseum* ja *sihtasutus*) põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ja vahendada Eesti rahva, maa ja riigi ajalooga ning teatri, muusika ja filmipärandiga seotud kultuuripärandit hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel.

2019. aastal asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatavate riigiasutuste Eesti Ajaloomuuseum funktsioonid Eesti rahva, maa ja riigi ajalooga seotud materjali ning Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum funktsioonid Eesti teatri- ja muusikaajalooga seotud materjali kogumisel, säilitamisel, uurimisel ning vahendamisel. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Muuseumi külastajate arv 2025. aastal oli **72 854** (2024. 76 228). Külastajate rahulolu oli 10-palli süsteemis 9,4. Aasta kujunes muuseumi jaoks arendus-, näitustegevuse uuendamise ning haridus- ja kogukonnaprogrammide laiendamise aastaks. Fookuses olid külastajakogemuse parandamine, sihtrühmade laiendamine ning organisatsiooni sisemiste tööprotsesside ajakohastamine.

Olulise arendustegevusena jätkus Filmimuuseumi infrastruktuuri uuendamine, mille raames koostati uue ajutiste näituste saali ja fuajeeala renoveerimisprojekt. Paralleelselt toimus intensiivne sisuline ettevalmistus Teatri- ja Muusikamuuseumi uue näituse loomiseks ning töötati välja plaan Maarjamäe lossi näituseala laiendamiseks. Näitustegevuse strateegilise arendamise eesmärgil loodi loovkuraatori ametikoht, mis võimaldab tõsta näituste kontseptuaalset kvaliteeti ning toetada interdistsiplinaarset koostööd.

Näituste programm oli pühendatud eestikeelse raamatu 500-aastasele ajaloole. Vabariigi aastapäeval avati näitus „Mina, raamat ja eksliibris“, mis tutvustas samanimelise konkursi raames valminud eksliibriseid. Pärast eksponeerimist Maarjamäe lossis rändas näitus Eesti raamatukogudes ning jõudis 2025. aasta lõpuks Tallinna Õpetajate Majja. Aprillis avati Maarjamäe lossis interjööri näitus „Igavene suvi“, mis taaselustas ajaloolise suvesaali salongiliku interjööri. Suurgildi hoones avati näitus „Hansa hiilgus. Kuidas keskajal rikkus sündis“, mis käsitles Läänemere piirkonna keskaegseid kaubateid ning

Tallinna kujunemist hansalinnaks. Oktoobris avati Maarjamäe lossis päranditeemaline näitus „Sulle on pärandus!“, mis tutvustas muinsuskaitse ajalugu Eestis. Aastalõpu pühadeperioodil avati Suurgildis jõulunäitus „Peeglimaagia. Peeglid ja mood“. Lisaks eksponeeriti Suurgildi väikeses saalis külalishäädusi „Arheoloogilised välitööd Eestis 2024“ ja „Scripta manent VII. In principio. Sõna Arvo Pärdi muusikas“.

Haridustegevuste fookus oli keeleõppel ja lõimimisel. Välja töötati kaks uut lõimitud aine- ja keeleõppe (LAK) muuseumitundi ning osaleti koostööprojekti „Avatud õpiruum“. Tallinna Kultuurirahvaste toel võimaldati õpilastel osaleda LAK-tundides tasuta. Lõpetati Integratsiooni Sihtasutuse hanke raames ellu viidud keele- ja kultuurilõime programmid täiskasvanutele.

Uutele näitustele „Hansa hiilgus“ ja „Sulle on pärandus“ loodi uued muuseumitunnid ning katsetati uusi meetodikaid, sh ajarännak. Osaleti üle-eestilises ajarännakus „1905“. Koostööprojekti ja rändnäituse „Mina, raamat ja eksliibris“ raames toimunud eksliibrisekonkursile laekus üle 300 töö 40 koolist.

Muuseum suunas teadlikult rohkem tähelepanu lastele, noortele ja peredele, arendades vastavaid haridus- ja osalusprogramme. 2025. aastat iseloomustasid muuseumi arengute kiirenemine, näitustegevuse strateegiline uuendamine ning haridusprogrammide laienemine.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutuse Eesti Ajaloomuuseumi 2025. aasta eesmärkidele täitmisele **hea**.

2026. aastal toimuvad olulisemad tegevused:

- 2025. aasta jooksul valmis näituste protsessi kaardistav ja kirjeldav süsteemne töökord, mille rakendamine on kavandatud 2026. aasta üheks põhitegevuseks;
- Maarjamäe külastuskeskuses avatakse Filmimuuseumis uus ajutiste näituste saal ning töötatakse välja Maarjamäe lossi ajutiste näituste ala laiendamise projekt. Samuti kehtestatakse uus näituste loomise kord, mille eesmärk on tõsta näituste teaduspõhist kvaliteeti ning luua selgem ja ühtsem raamistik püsinäituste kaasajastamiseks;
- Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumis avatakse lastele suunatud suuremahuline tegevusnäitus „Tahan mängida!“, mida toetab mahukas publikuprogramm. Paralleelselt jätkatakse rahastusvõimaluste otsimist muuseumihoone ümberehitamiseks kaasaegseks näitusemajaks;
- kavandatud on vähemalt nelja uue ajutise näituse avamine ning 2027. aastal Maarjamäe lossis avatava suurnäituse ettevalmistamine;
- täiendavalt keskendutakse muuseumi töökeskkonna parandamisele ning jätkatakse tegevusi külastajate arvu järjepideva kasvu toetamiseks.

2.5. Sihtasutus Eesti Arhitektuurimuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Arhitektuurimuuseum (edaspidi ka *muuseum*) põhikirjaline eesmärk on vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ja vahendada Eesti arhitektuuriga seotud materjali ning panustada seeläbi valdkonna arengusse ja professionaalsesse mõtestamisse.

2024. aastal asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Arhitektuurimuuseum ülesanded. Muuseumi tegutsemise sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aastal kinnitati organisatsioonile uus 2025-2030 arengukava, paralleelselt arengukava koostamise protsessiga täpsustati sihtasutuse loomisega kaasa antud asutaja ootuste mõõdikud.

2025. aastal toimus Eesti Arhitektuurimuuseumis viis näitust: kaks näitust suures saalis, kaks näitust galeriil ja üks näitus korraga suures saalis ja galeriil. Lisaks korraldas Eesti Arhitektuurimuuseum kaks välinäitust koostöös Arteri kvartaliga.

Eesti Arhitektuurimuuseum korraldas 2025. aastal 52 publikule mõeldud sündmust, millest 43 toimus muuseumimajas. 8 sündmust toimusid väljaspool muuseumi Tallinna linnaruumis ja üks linnatuur toimus Tartus. Kokku sai publikusündmustest osa 1504 inimest.

Kõik olemasolevad, püsiväljapanekul põhinevad haridusprogrammid täiendati eel- ja järeltegevustega õpetajatele. Haridusprogramme kokku toimus 135, milles osales 2483 õpilast.

Külastajate arv 2025. a oli **16 871** ja tasuta külastajaid 2953 (2024. a oli külastajaid kokku 21 852). Külastajate rahulolu oli 8,8 (2024. a 8,8).

Muuseum peab aina olulisemaks oma tegevuste kavandamisel inimeste vajadusi üle kogu elukaare, muuseumi haridusprogrammides käivad ka mitmed erivajadustega grupid.

2025. aastal esitati taotlus ning pälviti rohemuuseumi märgis. Lisaks tunnustati muuseumi Aasta Rohemuuseumi tunnustusega.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutus Eesti Arhitektuurimuuseumi eesmärkide täitmisele 2025. aastal **hea**.

2026. aasta olulisim eesmärk on jätkata muuseumide kiirendi rahastuse toel välialade arendamisega ning viia lõpule tervikprojekt, mis uuendab nii välikommunikatsiooni, kui ka loob terrassile väliekspositsiooni võimekuse. 2026. aastal kuulutab muuseumi välja ekspositsioonipindade uuendamise ideekonkursi ning asub planeerima mitmeaastaseid tegevusi muuseumi uuendamiseks.

2.6. Sihtasutus Eesti Draamateater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Draamateater põhikirjalised eesmärgid on:

- eesti rahvuskultuuri rikastamine ja eesti kultuurimõtte ning eesti keele hoidmine ja edendamine kutselise teatrikunsti viljelemise kaudu;
- ühiskonna muutuste ja inimeksistentsi igaveste küsimuste mõtestamine vaataja jaoks;
- eri vaatajarühmadele võimaluste loomine kultuurist osasaamiseks;
- võimaluste loomine maailma teatrikunsti tutvustamiseks eesti vaatajale, Sihtasutuse Eesti Draamateater ja eesti teatrikunsti tutvustamine väljaspool Eesti Vabariiki.

Teater täidab eesti kultuuris rahvusteatri missiooni. Eesti teatrikunst ja -kultuur vajavad jätkuvalt Sihtasutuses Eesti Draamateater töötavate loome- ja muude töötajate ning teatriga koostööd tegevate näitekirjanike professionaalset panust. Seetõttu on sihtasutuse tegevuse jätkamine vajalik ja teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aastat kõrge inflatsioon ja hinnatõus mõjutas teatri tegevust: nagu mitmel eelmisel aastalgi

kasvasid teatri majandamiskulud, kasvas surve omatulu teenimiseks ja piletihindu tõsteti. Keerulisest majandusolukorrast hoolimata täitis teater jätkuvalt oma olulisi sisulisi eesmärke, nagu uue eesti dramaturgia, klassika ja kõrgetasemelise kaasaegse maailmadramaturgia lavastamine, erinevate vaatajagruppide kultuurivajaduste rahuldamine, kõrgetasemelise tänapäevase teatrikunsti loomine

2025. aastal oli repertuaaris **31 lavastust** (koos aasta jooksul maha läinud ja esietendunud lavastustega). Eesti dramaturgia valik on mitmekesine ja uusi algupärandeid lisandub pidevalt, need moodustavad repertuaarist stabiilselt umbes kolmandiku või enamgi. Pidevalt on repertuaaris vähemalt üks lastelavastus, 2025. aastal oli selleks põhikooliealistele mõeldud „Luidrik“ (esietendunud 2023).

2025. aastal anti **451 etendust** ja korraldati lisaks **67 muud üritust**. Statsionaaris anti 365 etendust ja väljaspool teatrimaja 86 etendust. Piletiga külastajaid oli **124 028 inimest** (2024. a 122 208, 2023. a 132 131). Saalide keskmine täituvus oli 94% ja keskmine piletihind 36,36 eurot (ilma käibemaksuta). Piletitulu kogunes **4 509 774 eurot** (ilma km-ta).

Külalisetendusi anti Tartus. Õpilastele toimusid õpitoad ja sissejuhatused 11 korda, kus osales umbes 257 inimest.

2025. aasta ehitus ja remonttööde investeeringute plaanid sõltusid suuresti töödeks planeeritavatest rahadest. Teostatud sai pikalt etteplaneeritud tegevused kui ka avariilise iseloomuga töid. Lõpetati 2024. aastal alustatud valguspargi uuendamine ja kaasajastamine. Kõige suuremaks ja vajalikumaks tööks oli teatrihoone fassaadi ja katuse kapitaalremont, mille käigus sai välja vahetatud ka maja välisvalgustus ja uuendatud valvekaamerate süsteem.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutuse Eesti Draamateater 2025. aastal eesmärkide täitmisele **väga hea**.

2.7. Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Filharmoonia kammerkoor põhikirjaline eesmärk on muusikakultuuri edendamine, tutvustamine, salvestamine ja propageerimine.

2014. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor (edaspidi ka *EFK*) võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Filharmoonia Kammerkoor funktsioonid kontsertide, festivalide, seminaride, konkursside ja muude kultuuriürituste korraldaja ning eesti helikultuuri jäädvustajana. EFK näol on tegemist rahvusvaheliselt tunnustatud muusikakollektiiviga, kes pakub Eesti publikule võimalust saada osa eesti ja maailma muusikakultuuri paremikust ning samal ajal on nii eesti heliloojate kui Eesti riigi tutvustaja kogu maailmas. Koor on tööandjaks professionaalsetele eesti muusikutele. Sihtasutus tegutseb nende eesmärkide saavutamise nimel ning koori tegevuse jätkumine on vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

EFK andis 2025. a kokku **77 kontserti 73 376** külastajale (2024. a 57 kontserti 32 377 külastajale, 2023. a 45 kontserti 32 252 külastajale, 2022. a kokku 49 kontserti 29 310 külastajale).

Nendest Eestis toimus **33 kontserti 15 576** külastajale (2024. a 27 kontserti 11 831 külastajale, 2023. a 21 kontserti 7922 külastajale, 2022. a 28 kontserti 10 280 külastajale) ning välisriikides **44 kontserti 57 800 külastajale** (2024. a 30 kontserti 20 546 külastajale, 2023. a 24 kontserti 24 330 külastajale, 2022.

a 21 kontserti 19030 külastajale).

Peamised tegevused olid järgmised:

- Rahvusvaheline kontserttegevus ja kultuuridiplomaatia: fookuses oli Eesti heliloojate, eriti Arvo Pärdi loomingu esitlemine mainekates saalides ja koostöös tunnustatud partneritega.
- Koostööprojektid orkestrite ja dirigentidega: *a cappella* ja suurvormid/orkestrikavad koostöös Eesti ja välispartneritega.
- Salvestustegevus ja repertuaari jäädvustamine: väärtmuusika salvestamine, mis toetab EFK pikaajalist rahvusvahelist nähtavust ja levikut.
- Meediakajastus ja levikanalid: rahvusvaheline meediahuvi ning ülekanded/salvestused suurendasid auditooriumi ulatust. Rahvusvahelise meedia huvi EFK tegevuse ja kontsertide vastu oli erakordne. Tuntud kanalid tegid otseülekanded või salvestasid mitmeid kontserte.
- Haridus- ja järelkasvutegevus: noortele suunatud ettevõtmised (nt esseekonkurss) toetasid klassikalise muusika mõtestamist.

Loomingulise tegevuse fookuses oli Arvo Pärdi 90. sünnipäeva tähistamine nii Eestis kui ka rahvusvahelisel areenil kui ka Veljo Tormise ja rahvusvaheliste autorite heliteosed.

EFK kommunikatsiooni- ja meediategevus 2025. aastal oli aktiivne nii Eestis kui rahvusvaheliselt, saavutades laialdase kajastuse paljudes kõrgetasemelises väljaandes üle maailma. Rahvusvaheline nähtavus võimendas EFK tegevust, aitas tutvustada Eesti kultuuri ning tugevdas EFK kui Eesti kultuuri esindaja kuvandit maailmas.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutuse Eesti Filharmonia Kammerkoor 2025. a eesmärkide täitmisele **väga hea**.

Järgnevate aastate peamised tegevused on:

- Tipp-rahvusvaheliste partnerlussuhete jätkumine ja süvenemine (mainekad saalid, orkestrid, agentuurid) – loob eeldused suuremahulisteks projektideks.
- Programmi ambitsioonikus vs. jätkusuutlik töökoormus – suurem kontserttegevuste maht tähendab vajadust hoida tasakaalus koori ja administratsiooni ressursid, planeerimine ning kvaliteedijuhtimine.
- Publiku- ja järelkasvutegevuste jätkamine (noored, haridusprojektid) – pikaajaline mõju Eesti-sisesele kandepinnale ja publiku arengule.

2.8. Sihtasutus Eesti Filmi Instituut

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut (edaspidi ka *EFI*) põhikirjaline eesmärk on Eesti rahvusliku filmikultuuri säilitamine ja arendamine.

Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut peamised ülesanded on toetada eesti rahvusliku filmi tootmist ja turundamist ning pärandi haldamist. Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut olemasolu on filmivaldkonna esmavajadus ja arengule kasulik. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on seatud pikaajalise põhikirjalise eesmärgi täitmiseks sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

SA Eesti Filmi Instituut toimis 2025. aastal uue arengukava ja uuenenud struktuuri alusel. Tegevused

jagunesid laias plaanis järgnevalt: filmide tootmise ja Eesti filmide publiku kaasamise toetamine; filmikirjaoskuse ja pärandi nähtavuse tõstmine; voogedastusplatvormi Arkaader haldamine; toetuskava Film Estonia administreerimine; Loov Euroopa MEDIA Eesti tegevuste koordineerimine.

EFI osahingu Tallinnfilm tegevus laienes ning haldusalasse lisandus Tallinnfilm Studios projekt.

Väljapaistvaim rahvusvaheline saavutus oli Eesti klassikalise filmi rahvusvaheline aasta: Leida Laiuse filmi „Naerata ometi“ taasesilinastumine Berlinale Classics programmis ja Peeter Simmi mängufilmi „Ideaalmaastik“ taaslinastus Lumière'i filmifestivali programmis Lumière Classics. Lisaks linastasid pärandifilmid 20 rahvusvahelisel festivalil. 2025. aasta kinnitas, et Eesti filmipärand on elujõuline, rahvusvaheliselt hinnatud ning laiale publikule kättesaadav.

2025. aastal vaatas kinodes filme **2,39 miljonit** piletiga vaatajat (2024. a 2,47 mln, 2023. a 2,82 mln). Eesti filmide turuosa tõusis veidi, moodustades 13,98% kogu vaatajate arvust (2024. a oli see 13,11%, samas 2023. a 21,7%).

2025. aastat iseloomustas Eesti kinoturul mõõdukas langus nii kogukülastuste kui ka kassatulu osas, kuid samal ajal kasvas Eesti filmide turuosa ning suurenes kodumaiste esilinastuste arv. Eesti filmid töid kinodesse rohkem vaatajaid kui aasta varem, kuigi piletitulu jäi keskmise piletihinna languse tõttu veidi väiksemaks. Turu struktuur püsis rahvusvaheliselt konkurentsitihe ning esikümnes domineerisid suurstuudiofilmid, kuid tugev kohalike filmide tulemus – eriti mängufilmide ja dokumentaalide osas – kinnitab Eesti filmi jätkuvat nähtavust ja publiku huvi kodumaise sisu vastu.

2025. aastal oli Eesti kinolevis kokku rohkem filme kui eelmisel aastal – 448 filmi (2024. a 446), millest 305 olid uued. Eesti filme esilinastus rohkem – 74 filmi (2024. a 63 filmi) ning neist uusi filme oli 34. Eesti filmid kogusid kokku 334 471 vaatajat (2024. a 323 741) ja piletitulu oli 2,27 miljonit eurot (2024. a 2,3 miljonit). Keskmine piletihind langes 7,26 euroni (2024. a 7,4 eurot). Langes ka kinokülastuste arv – 1,75 inimese kohta (2024. a oli see 1,8 inimese kohta)

EFI tootmisosakond toetab ja suunab filmivaldkonna arengut filmide arendamise ja tootmise rahastamise ning tagasisidestamise kaudu. Toetuste jagamisel lähtutakse eesmärgist, et Eesti filmilooming oleks mitmekülgne, kõrge kunstilise tasemega ja publikut kõnetav ning oluline nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt. Tootmisosakonna antavad toetusliigid on stsenaariumitoetus, arendustoetus ja tootmistoetus, dokumentaalsarja puhul järeltootmine.

Levitoetust eraldati 4 täispikale mängufilmile, 5 täispikale vähemuskaastootmises valminud mängufilmile ja 12 täispikale dokumentaalfilmile. Lisaks said 2 mängufilmi toetust ka vaegkuuljate subtiitrite ja kirjeldustõlgete tegemiseks. Euroopa väärtfilmi levitoetused eraldati seitsmele väärtfilmilevitajale – A One Estonia, BestFilm, EstinFilm, Filmstop, Secret Film Club, Unlimited Media ja Adastra Cinema. 2025. a eraldas EFI ka toetust väärtfilmikinodele ja toetuse said Elektriteater, Võru kino Kannel, Thule kino Kuressaares ning kino Sõprus.

Levi- ja kaasamise osakonna esimese aasta oluliseks saavutuseks võib pidada Haugesundi filmituru fookust, mis andis Eesti projektidele hea pinnase – avastati tootjate jaoks uus turg ning toodi tagasi ka mitmeid projekte nii peatootmisse kui ka vähemuskaastootmisse. Tootjad olid väga rahul ja Haugesundi minnakse juba ise ka 2026. aastal.

Väga suures mahus toimusid Eesti filmide fookused üle kogu maailma – tegemist oli rekordilise arvu fookustega. Berliini ja Cannes'i paviljoni uus disain, mis võimaldab paremat nähtavust ja mugavamaid kohtumisvõimalusi, lisaks sai Cannes'i paviljon väga märkimisväärse tunnustuse osaliseks. Samuti oli väga hea koostöö ajakirjaga Variety, mis tegi Eesti filmi rahvusvaheliselt tunduvalt nähtavamaks kui eelnevatel aastatel. ApostLab koolitusprogrammi Eestisse toomine pälvis valdkonnas kõrge tunnustuse

ja Eestis vaadatakse lähitulevikus rohkem järeletootmise tähtsustamise suunas. Üldiselt oli positiivne, et lisategevusteks küsitud lisaraha võimaldas valdkonda sisuliselt arendada ning teha rohkem valdkonnale väga vajalikke tegevusi koolituste, partnerluste ja fookusprogrammide kaudu.

Filmipädevuse arendustegevused Eestis on eelkõige fookuseeritud Eesti-siseseks teooriate ja meetodikate väljatöötamiseks ning filmide ja nendega seonduvate õpiobjektide/õppevara kättesaadavaks tegemisele. Jätkub teooriaalne koostöö rahvusvahelisel tasandil. EFI saab siinkohal algatust suunata just nimelt filmiõppe õpiobjekti loomesse ja kasutamisele läbi edu.arkaader.ee.

Aastal 2025 esitati Film Estoniale 10 taotlust: 6 mängufilmi, 3 teleseriaali ja 1 animasarja. Taotlejate tootmispartneriteks on Soome, Läti, Taani, Saksamaa, Islandi, Prantsusmaa ja USA filmitegijad. 2025. aastal oli Film Estonia eelarve 6 miljonit eurot, millest 4 miljonit eurot kanti üle aastasse 2026. Kuigi Film Estonia tagasimakseprogrammi peetakse usaldusväärseks ja kiireks ning Eestisse soovib tulla suur hulk projekte, on Eesti kõrge inflatsiooni ja tootmismahutude vähenemise tõttu üle maailma paljud projektid kaotanud naabritele ja teistele konkurentidele. Kui siiani oli taotluste ja projektide arv kasvutrendis, siis 2025. aastal tabas Eesti meedet järsk madalseis, mille ületamiseks on tehtud sisulisi ja turunduslikke samme.

Tallinnfilm OÜ tegevusteks olid lisaks kino Artis tegevuse koordineerimisele ja arendamisele Tallinnasse Paljassaare tee filmistuudiote kompleksi Tallinnfilm Studios rajamise ettevalmistamisega alustamine. Filmistuudiote kompleks on pika vaatega riiklik kultuuritaristu projekt, mille eesmärk on rajada Eestisse kaasaegne, tehniliselt kvaliteetne ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline filmistuudiote kompleks. Stuudiote rajamise eesmärk on toetada Eesti filmivaldkonna sisulist arengut, parandada tootmistingimusi, suurendada rahvusvahelist koostööd ning tugevdada Eesti positsiooni professionaalse tootmiskohana.

2025. aastal toimus Artises tavarepertuaari ja eriprogrammidega kokku 3960 avalikku seanssi (2024. a – 4031) ja näidati 620 erinevat filmi (2024. a – 536), mis tõid kinno 89 741 vaatajat (2024. a – 80 359). 2026. aastal jätkab OÜ Tallinnfilm kino Artis tegevuste korraldamise ja arendamisega ning jätkatakse 2025. aastal alustatud filmistuudiote kompleksi arendamisega.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut 2025. a eesmärkide täitmisele **hea**.

2026. tegevused:

- Eesti filmi vaatajaga tegelemine. Eesmärk on liikuda rohkem Eesti filmi ekspordivõimekuse tõstmise suunas, aga muuta ka Eesti film ja kogu valdkond rohkem nähtavaks rahvusvahelisel turul – tõsta esile muutunud Film Estonia tagasimaksesüsteem ja valmivad stuudiokompleksid.
- Jätkatakse koos valdkonnaga jõuliselt tööd selle nimel, et suurendada Eesti oma filmide toetamise mahtu, arvestades nii valdkonna vajadusi kui ka Eesti filmi rahvusvahelise konkurentsivõime tugevdamist.
- 2026. aastal peab Tallinna filmipaviljoni arendus liikuma järgmise etappi ning alustada tuleb ehitustöödega.

Kultuuriministeerium teostab seiret, et 2025. aastal haldusjärelvalves tuvastatud puudused saaks kõrvaldatud ja ettekirjutus täidetud.

2.9. Sihtasutus Eesti Kontsert

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Kontsert põhikirjaline eesmärk on eesti muusikakultuuri säilitamine ja arendamine ning erinevate võimaluste loomine kõrgetasemelisest kultuurielust osasaamiseks.

2014. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Kontsert võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Kontsert funktsioonid muusikakultuuri arendamisel ja mitmekesistamisel. Eesti Kontsert on kontserdiorganisatsioon, kes haldab unikaalset kontserdisaalide võrgustikku, mis koosneb Tallinnas, Pärnus, Jõhvis ja Tartus asuvatest kontserdisaalidest. Samuti kuulub Eesti Kontserdi koosseisu Eesti Rahvusmeeskoor.

Riigi osalemise vajadus Sihtasutuses Eesti Kontsert tuleneb vajadusest tagada kultuurist, sh kõrgetasemelisest muusikaelust osasaamise võimalus üle Eesti, samuti tagada noore muusikapubliku pealekasv ning luua siinsetele interpreetidele esinemisvõimalusi nii Eestis kui välismaal ja rikastada Eesti kultuuripilti rahvusvahelise muusikaelu paremikuga. Sihtasutus tegutseb nende eesmärkide saavutamise nimel ning kontsertorganisatsiooni tegevuse jätkumine sihtasutuse vormis on vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aasta tõi mitmeid märgilisi sündmusi, mis kinnitasid Eesti Kontserdi rolli kõrgetasemelise muusikaelamuste pakkujana nii kodu- kui ka välismaal.

2025. aastal keskendus sihtasutus atraktiivsete ja meeldejäävate kontserdielamuste pakkumise kaudu publiku arvu suurendamisele. Kuigi Tallinnas kontsertide arv mõnevõrra vähenes 2024. a võrreldes, kasvatati siiski kogu kuulajate arvu 14%. Olles oma töös keskendunud regionaalsele hõivatusele, jõuti oma kontsertidega 11 erinevasse maakonda.

Eesti Kontsert korraldas 2025. a **602 kontserti** (2024. a 657, 2023. a 743). Kontserte külastas **172 775 inimest** (2024. a 151 116, 2023. a 202 037).

2025. aastal olid jätkuvalt fookuses lastele ja noortele suunatud tegevused ja programmid. Koolikontsertide programm pakkus muusikaelamusi koolinoortele üle Eesti, hõlmates erinevaid žanre ja hariduslikke elemente ning äratades noortes huvi klassikalise ja nüüdismuusika vastu. Kuigi koolide ühinemise tõttu jäi koolikontsertide arv pisut väiksemaks (2025: 371; 2024: 406), kasvas koolikontsertides osalenud laste ja noorte arv 16% (2025: 81 994; 2024: 70 595).

2025. aasta sügisel jõudis, pärast viieaastast pausi, taas teleekraanidele ning sügise jooksul ka kontserdisaalidesse armastatud teleformaad „Klassikatähed“.

Eesti Kontserdi rahvusvahelisele tuntusele annavad väga palju Saaremaa ooperipäevad. Seekordne ooperipäevade peaesineja Daegu ooperiteater (Lõuna-Korea) andis publikule liigutava elamuse, esitades kõrgetasemelise kava traditsioonilisest korea ooperikunstist euroopa klassikuteni. Ooperipäevade publikuarv oli pea 10 000 ja piletitulu vastas ootustele. Suur publikumenu andis hoogu järgmise aasta festivali eelmüügile, mis moodustas rekordilise 60% prognoositavast piletitulust.

Eesti Rahvusmeeskoorile oli 2025. aasta loominguliselt viljakas ning mitmekesiste esinemisvõimalustega: koor esines kokku kümnes Eesti maakonnas, lisaks ka festivalidel ning riikliku tähtsusega sündmustel. Rahvusmeeskoor tegi möödunud aastal koostööd mitme välisdirigendiga ning esitas arvukalt uudisteoseid. Märkimist väärib, et koor plaadistas Henrik Ødegaardi teoste esimese osa, mille ilmumine on kavandatud 2026. aastasse. Rahvusmeeskoori kontsertidest sai 2025. aastal osa **25 275 kuulajat**, seal hulgas 6200 teistes riikides.

2025. aasta juulini tegutses Eesti Kontserdi koosseisus vanamuusika ansambel Hortus Musicus. Hortus Musicus andis Eesti Kontserdi koosseisus kokku 12 kontserti (sh iga-aastane festival In Horto Regis XV). Alates augustist jätkas ansambel kontserttegevust iseseisvalt.

2025. aastal jätkati teadlikku suunda keskkonnasäästlikkuse edendamisel, elektrienergia kokkuhoiuks vahetati suur osa Pärnu ja Jõhvi kontserdimajade valgustusest keskkonnasäästlike LED-lampide vastu. Ohtlikke jäätmeid, paberit ja pappi, bio- ja olmejäätmeid ning taarat kogutakse eraldi. Jäätmete hulka vähendatakse võimalikult palju taaskasutades.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutuse Eesti Kontsert 2025. aasta eesmärkide täitmisele **väga hea**.

2026. aastal jätkab Sihtasutus Eesti Kontsert mitmekesise ja atraktiivse kontserdiprogrammi toomist publikuni, tugevdades veelgi oma rolli Eesti muusikalise elu keskse kontserdikorraldajana, sh toetab muusika- ja klassikakultuuri kättesaadavust hariduslikel eesmärkidel läbi koolikontserdiprogrammide. Jätkatakse noorte mentorprogrammiga LIFT. Kontserdikavas on juba tuntud festivalid: Saaremaa ooperipäevad, Haapsalu Valgete Ööde festival, TubIN, festival Klaver, Jõhvi Tantsufestival.

2026. aastal uuendatakse Estonia kontserdisaali kogu parteri ja Pärnu kontserdimaja toolid, jätkatakse Estonia kontserdisaali oreli renoveerimistöödega ning vahetatakse välja Vanemuise kontserdimaja lifti juhtimissüsteemi.

2.10. Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Kunstimuuseum (edaspidi ka *sihtasutus* või *EKM* või *muuseum*) põhikirjaline eesmärk on Eesti professionaalse kunsti ja väliskunsti ning sellega seotud materjali kogumine, säilitamine, uurimine ning vahendamine hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel.

2016. aastal asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Kunstimuuseumi funktsioonid Eesti professionaalse kunsti ja väliskunsti kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseum haldab ja täiendab Eesti suurimat kunstikogu alates keskajast tänapäevani. Väga oluline on seejuures ka Eesti kunsti tutvustamine välismaal ja teiste riikide kunsti toomine Eestisse. Sihtasutus on ühendav institutsioon, mille alla kuuluvad Kumu kunstimuuseum, Kadrioru kunstimuuseum, Mikkeli muuseum, Niguliste muuseum ja Adamson-Ericu muuseum. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aasta külastajate üldarv oli **388 278** (2024. a 352 977, 2023. a 354 032, 2022. a 213 934).

EKMi filiaalides avati **19 uut näitust**: Kumu kunstimuuseumis 9 (sh 3 näitust projektiruumis); Kadrioru kunstimuuseumis 4 (sh graafikakabineti 2 väljapanekut kolmanda korruse saalis ja püsiekspositsiooni muudatused); Mikkeli muuseumis 2; Adamson-Ericu muuseumis 2; Niguliste muuseumis 2. Neist 8 näitust valmisid rahvusvahelises koostöös (Kumu kunstimuuseumis 3, Kadrioru kunstimuuseumis 2, Niguliste muuseumis 2, Adamson-Ericu muuseumis 1). Avatud oli kaheksa püsiekspositsiooni. Lisaks avati üks suur näitus Dresdenis koostöös Dresdeni Riiklike Kunstikogudega.

EKMi kolmes filiaalis (viies muuseumis) osales haridusprogrammides (muuseumitunnid, stuudiod, laagrid, muud kureeritud tegevused) kokku 24 881 õpilast eelkoolist gümnaasiumini. Täiskasvanute haridustegevustes osalejaid oli 19 997.

Jätкус koostöö kõrgkoolidega tudengite muuseumi- ja pedagoogilise praktika vallas (partnerid Eesti Kunstiakadeemia ja Tallinna Ülikool). Muuseumipraktika sissejuhataval nädalal osales 31 tudengit,

pedagoogilise praktika läbisid 9 kunstipedagoogikat õppivat tudengit. Kumu kunstimuuseumis toimus 9. üle-eestiline muuseumihariduse infopäev, teemaks „Hariduse vägi“. Infopäeva versioon toimus ka Tartus koostöös Eesti Rahva Muuseumiga. Jätkus koostöö heategevusliku programmiga „Aitan lapsi“. 2025. aastal aitas programm 2239 õpilase muuseumitunni külastust, EKM-i viies muuseumis viidi aasta jooksul läbi 135 tundi. Suurenes Kultuurirahva abil korraldatud muuseumikülastuste arv, õpilasi osales nii maapiirkondadest kui ka Tallinnast.

Kõikides filiaalides toimus hulgaliselt publikuprogramme. Kumu stuudios toimus aasta jooksul 431 programmi/õpituba, kus osales 2976 külastajat. Kumu kunstimuuseumis korraldati näitustega seotult 245 üksiküritust 7518 osalejale. Sarjade raames toimus kokku 88 publikuprogrammi, kus osales 1228 last, täiskasvanut või erivajadustega inimest.

Teadustöö keskendub neljale peamisele uurimissuunale ning töös on viis suuremat teadusprojekti ja mitmed teadustööle põhinevad näitused. Uurimisprojektide ja näitustega kaasnes EKM-is 2025. aastal arvukalt seminare ja teadusürituste sarju: rahvusvaheline Skandinaavia ja Baltimaade kunsti võrdleva uurimise võrgustiku „Rahvusülene vaade moderniseerimisele ja rahvusriigi ülesehitamisele“ seminaride sari; näituse „Eesti raamat 500. Reliikviad“ kuueosaline seminarisari „Raamatu lood“; näitustega (Ülo Sooster, Bernardo Strozzi) kaasnevad seminarid; muuseumisisesed arutlusseminarid seoses näitustega (Enn Põldroos jt).

Tervikuna oli muuseumi müügitulu suurem kui 2024. aastal ulatudes 2,19 miljoni euroni. EKM-i poodidele eesmärgiks seatud käibenumbrid saavutati ja ületati. 2025. aastal kujunes EKM poodide käibeks 476 247 eurot, sh veebmüük 32 397 eurot, mis ületab 2024. a käibe 43%.

Kokkuvõtvalt on hinnang Sihtasutuse Eesti Kunstimuuseum 2025. aastal eesmärkide täitmisele **väga hea**.

2026. aasta olulisemad tegevused on:

- näitused, rahvusvaheline suhtlus (2026 näitused Londonis, Pariisis, Malmös),
- teadustöö võimekuse tugevdamine (töös 5 projekti),
- intensiivne näitusetöö (8 püsiekspositsiooni, 19 ajutist näitust),
- uued fookused seoses Kumu 20 üritustega, eriline tähelepanu uutele sihtrühmadele,
- regionaalpoliitika intensiivistamine (näitused Rakveres, Viljandis, Tartus).

2.11. Sihtasutus Eesti Meremuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Meremuuseum (edaspidi ka *muuseum* või *sihtasutus* või *Meremuuseum*) põhikirjaline eesmärk on Eesti merenduse ajaloo seotud materjali kogumine, säilitamine, uurimine ning vahendamine hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel.

2017. aastal asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Meremuuseumi funktsioonid Eesti merenduse ajaloo seotud kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang sihtasutuse eesmärkide täitmisele lähtudes asutaja ootustest

Sihtasutuse 2025. aastal täidetud võtmenäitajad:

- 1) omatulu suurenes, olles kokku 3,1 mln eurot;

2) külastajate rahulolu oli 8,6 (kõrgem, kui 2024. a 8,4).

3) töötajate rahulolu kasvas, olles 84,3% (TRIPODi terviseuuring, max 100%, 2024. a 82,8%).

Külastajate arv tervikuna suurenes, kokku oli **256 746** külastajat (2024. a 220 833, 2023. a 251 156), sh Lennusadamas 203 171 külastajat ja Paksus Margareetas 53 575 külastajat.

2025. aastal tähistas Meremuuseum 90. juubelit. Muuseumi ajaloo tutvustamiseks avati kevadel Lennusadamas ajutine näitus "Algus. Eesti Meremuuseum 1935-1940". Läbivalt terve aasta oli avatud suur ajutine näitus "Kuulsad mereretked". Paks Margareeta galeriis sai aasta jooksul külastada nelja erinevat näitust.

2025. aasta märksõnadeks haridusvaldkonnas on tööelu käsitlemine muuseumihariduses ja sihiseadmine töös noortega. 2025. aastal külastas sihtasutuse muuseumitunde 7665 õpilast (peaaegu sama palju kui 2024. aastal), toimus 340 elamuslikku ekskursiooni 7250 külastajale (kellest ca 15% on kooliõpilased), 68 sünnipäevaprogrammi (ca 1000 lapsele) ja mitmeid erinevaid peredele suunatud publikuprogramme.

Korraldati kaks edukat ja rohke osalusega rahvusvahelist teaduskonverentsi: merearheoloogia konverents "Uued tuuled: värske vaade vanadele leidudele" ja maadeavastajate teemal "Revisiting European Maritime Exploration in the Pacific Ocean (c.1750-1850)", mis tõi Tallinnasse maailma juhtivad eksperdid, arutlemaks Euroopa mereriikide avastusretkede üle Vaikses ookeanis 18. ja 19. sajandi vahetusel. Lisaks käisid merearheoloogid 2025. aasta sügisel Belgias toimunud rahvusvahelisel konverentsil IKUWA, kus Meremuuseum vedas koostöös Rootsi ja Soome merearheoloogidega keskaegsete kaubalaevade paneeli ja osaleti ka ettekandega keskkonnaohtlike vrakkide paneelis. 2022-2025. aastatel oli Eesti Meremuuseum partneriks Horizon Europe innovatsiooniprojekti RECHARGE, mille eesmärk oli viia kultuuripärandiga tegelevad organisatsioonid kokku erinevate võrgustike ja kogukondadega, et katsetada eluslabori formaadis kestlikke osalusärimudeleid.

Meremuuseum on ligipääsetavuse eestkõnelejaks Eesti muuseumide seas ning koostöös erinevate esindusorganisatsioonidega töötab selle nimel, et iga külastaja tunneks, et temaga on arvestatud ja ta on muuseumisse oodatud.

Paks Margareeta sai 2023. aastal Green Key kvaliteedimärgise, mis ka 2025. aastal pikendati 1 aasta võrra ning 2025. aasta lõpus õnnestus ka Lennusadamale märgis saada. See näitab, et arendatakse sihipäraselt organisatsiooni keskkonnahoidlikku ja kestlikku tegutsemisviisi ning antakse külastajatele teadmine, et sihtasutus on pühendunud keskkonnamõju vähendamisele.

Kokkuvõttes said 2025. aastaks seatud eesmärgid ja eelarve prognoosid suures plaanis täidetud, sh saavutati planeeritud kõrgem tulem (EBITA). Uuendatud sai ohuplaan, mille eesmärk on vähendada tegevusriske, mis takistaksid muuseumil oma missiooni täitmist ning see on rakendatav nii rahuajal kui ka sõjalise konflikti korral. Ohuolukorra evakuatsioonikomplektid on komplekteeritud hoidlates ja ekspositsioonides.

Kokkuvõtvalt on hinnang Sihtasutuse Eesti Meremuuseum 2025. aasta eesmärkide täitmisele **hea**.

Strateegiliste eesmärkide saavutamiseks panustatakse lähiaastatel märkimisväärselt ressursi Lennusadama väliala arendamisse, võttes arvesse kogu piirkonnas toimuvaid arenguid, et kujundada loominguline, hariv ja perekeskne osa linnaruumist, mida kutsuvad külastama toimiv väikesadam, põnev mereteemaline lasteala, piknikuala, avatud näitusekeskkond ja üllatavad atraktsioonid. Eesmärk on ka saavutada muuseumi evalveerimise teadusasutusena aastal 2026. Merearheoloogia suuna arendamise toetamiseks uuendatakse teadustaristut uue uurimislaeva näol. Arendatakse ja juurutatakse töövooge lihtsustavaid tehnilisi lahendusi, et tagada protsesside ladusus, tõsta tegevuse kvaliteeti ja majandada efektiivsemalt.

2.12. Sihtasutus Eesti Noorsooteater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Noorsooteater põhikirjalised eesmärgid on:

- toetada mitmekülgsete ja kunstiliselt kõrgetasemeliste tegevuste abil õnneliku, terve ja harmoonilise inimese ning ühiskonna kujunemist Eestis luues ning esitades lastele, noortele ja täiskasvanutele kunstiväärtuslikke lavastusi ning korraldades muid sündmusi;
- hoida, arendada ja levitada nukukunste ning tutvustada nii Eesti kui maailma nukuteatrikunsti ajalugu (sh erinevaid nukutehnoloogiaid).

2012. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Noorsooteater (algselt nimega Sihtasutus NUKU) võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Riikliku Nukuteatri funktsioonid teatrikuultuuri edendaja ja kandjana. Teatri eesmärk on mitmekülgne ja professionaalne teatritegevus – omanäoliste, kunstiliselt kõrgel tasemel, harivate ja silmaringi avardavate ning väärtuslikku elamust pakkuvate nuku- ja visuaalteatri lavastuste loomine erinevatele vanuse- ja sihtgruppidele. Teatri tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aastal esietendus **7** (2024. a 8, 2023. a 7, 2022. a 7) uuslavastust. Aasta jooksul anti kokku **474** etendust, mida on 34 võrra vähem kui 2024. aastal (2024. a 508, 2023. a 500, 2022. a 481). Seda mõjutas rahvusvaheline visuaalteatrifestival Tallinn Treff, mille ajal anti 98 etendust külalistruppide poolt.

Teatrikülastuste koguarv oli **68 345** (2024. a 71 943, 2023. a 69 292). Saalide täituvus oli **86,14%** (2024. a 87,22%, 2023. a 86,7%, 2022. a 79,9%). Aasta lõpus mõjutas külastatavust ebakindlus seoses kooligruppide õppekäikude rahastamisega ning detsembris esines mõningane külastatavuse langus. Võrreldes 2024. aastaga langes teatri külastatavus 4,7%, ent sellest hoolimata täideti aasta lõikes seatud külastuste koguarvu eesmärk.

Nukuteatrimuuseumi haridusprogrammi lisati uus lõimitud aine- ja keeleõpe ehk LAK-õpe, mis lõimib teatri- ja muuseumikeskkonna keeleõppega ning muudab muuseumi aktiivseks kogemusõppe platvormiks. Lahendus laiendab sihtrühma (näiteks muu emakeelega õpilased) ja toetab formaalhariduse ning kultuuriasutuse süsteemset koostööd.

2025. aasta läheb teatrihariduse ajalukku ühe olulise märgilise sündmusega – koostöös lavakunstikooliga alustas visuaalteatri magistrikursus, mille mitmed õppejõud on Noorsooteatrist ning kursusel õpib ka kolm teatri näitlejat.

Aasta oli oluline ka rahvusvahelisel tasandil. Partneriks oldi rahvusvahelises projektis, korraldati rahvusvaheline visuaalteatrifestival Tallinn Treff ning osaleti maailma ühel mainekamal nukuteatrifestivalil Prantsusmaal Charleville-Mézières's.

Ligipääsetavuse arendamist piiravaks teguriks on teatrihoonete paiknemine vanalinnas ning sellega kaasnevad muinsuskaitseenõuded. 2025. aastal paigaldati käsipuud muuseumi teisele korrusele viivale trepile ning tehti täiendusremont invatõstuki töökindluse parandamiseks. Aasta jooksul tegeleti ka olemasoleva invatõstuki korrashoiuga. Koostöös MTÜga Vaimupuu tõlgiti lavastuste tutvustused lihtsasse keelde ning lisati need teatri kodulehele. Samuti korraldati kaks etendust viipekeelse tõlkega. Valmistati ette lastelavastuste erilahendustega etendused viipekeele-, kirjeldus- ja kirjutustõlkega, mis etenduvad 2026. aasta kevadel.

Kokkuvõtvalt on hinnang Sihtasutuse Eesti Noorsooteater 2025. aasta eesmärkide täitmisele **väga hea**.

2026. aasta olulised tegevused:

- peamiseks väljakutseks on kohanemine muutunud tingimustega seoses kooligruppide õppekäikude rahastamisega,
- rahastuse leidmine ligipääsetavusega seotud täiendavate vajaduste elluviimiseks: kaldtee ratastoolidele, kaks ratastooli teatris kohapeal kasutamiseks ning trepironija, mis võimaldaks ratastooliga ligipääsu ovaalsaali ja muuseumi teisele korrusele.

2.13. Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Riiklik Sümfooniaorkester põhikirjaline eesmärk on Eesti rahvusorkestrina eesti muusikakultuuri ja ennekõike sümfoonilise muusikakultuuri säilitamine ja arendamine.

2014. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester (edaspidi ka *ERSO*) võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Riiklik Sümfooniaorkester funktsioonid muusikakultuuri arendamisel ja mitmekesistamisel. Tegemist on vanima ja mainekaima regulaarselt tegutseva sümfooniaorkestriga Eestis (orkestri ajalugu ulatub 1926. aastasse). Riigi osalemise kaudu sihtasutuses tagatakse muuhulgas Eesti muusikakultuuri tippkollektiividele kaasaegsed ja konkurentsivõimelised tingimused tööks ja arenguks. Orkester on tööandjaks suurele hulgale professionaalsetele eesti muusikutele. Sihtasutus tegutseb nende eesmärkide saavutamise nimel ning orkestri tegevuse jätkumine sihtasutuse vormis on jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja asutajaõiguste teostaja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aastal andis ERSO kokku **100 kontserti** (2024. a 101, 2023. a 119, 2022. a 81 kontserti), kuulajate arv kokku **124 776** (2024. a 123 374, 2023. a 102 945, 2022. a 77 806).

Hooaja kavas olid esindatud nii klassikalise repertuaari suurvormid kui ka 20.–21. sajandi muusika. Erilist tähelepanu pöörati temaatilistele kavadele ning koostööle tunnustatud dirigentide ja solistidega nii Eestist kui välismaalt. 2025. aastal jätkas ERSO aktiivset rahvusvahelist tegevust, esinedes mitmel kontsertreisil Euroopas. Turneed ja külalisesinemised tugevdasid orkestri positsiooni rahvusvahelisel muusikamaastikul ning aitasid tutvustada Eesti muusikakultuuri laiemalt.

ERSO jätkas oma rolli Eesti heliloomingu tellija ja esitajana. 2025. aastal kanti ette mitmeid uudisteoseid Eesti heliloojatelt ning salvestati uut repertuaari. Eesti muusika oli oluline osa nii kodumaisest kui rahvusvahelisest kontserditegevusest. Orkester panustas järjepidevalt eesti muusika nähtavusse, tuues esile nii kaasaegseid autoreid kui ka klassikuid. Aasta jooksul esitas orkester 13 uut Eesti heliloojate kirjutatud teost (2024. a samuti 13).

ERSO jaoks on oluline jõuda iga eestlase juurde, ka nendeni, kes asuvad Eesti äärealadel või hoopis väljaspool piiri. Selleks jätkati iganädalaste Klassikaraadio ja ERSO TV ülekannetega ERSO korraldatud kontsertidest. Statistika näitab, et nende kanalite vahendusel on kuulajaid ja vaatajaid üle maailma. Kontserte anti lisaks Tallinnale ka Tartus, Pärnus, Kose-Uuemõisas, Põltsamaal, Rakveres, Surjus. 2025. aastal jätkus juba kolmandat aastat ERSO kammermuusikakontsertide sari, mille eesmärgiks on viia ERSO muusikuid kontserdipaikadesse kogu üle Eesti.

ERSO teeb aktiivset koostööd õppeasutustega laste ja noorte muusikahariduse parendamiseks. Suuremate ja olulisemate projektidena muusikahariduse parendamiseks jätkati 2025. aastal ERSO Akadeemia formaati.

ERSO 2025. aasta üks suurprojektidest oli veebruarikuus sisehall Teras Beachil toimunud kontserdid pealkirjaga "Desert Music". Kaheks öhtuks loodi rannavõrkpallihallist kontserdisaal ning kontsert leidis rohkelt kajastust uute kuulajate ja publiku seas. 2025. aastal ilmus ERSO-l 7 plaati (2024. a 2).

Tähelepanu on pööratud nii keskkonnahoiu kui ka ligipääsetavuse suurendamise tegevustele.

Kokkuvõtvalt on hinnang Sihtasutuse Eesti Riiklik Sümfooniaorkester eesmärkide täitmisele aastal 2025. **väga hea.**

2026. aastal jätkub töötajate palkade teemaga tegelemine ning minnakse vastu saabuvale 100. hooajale, mille raames planeeritakse festivale, eriüritusi ning kontsertreise väljaspool Eestit.

2.14. Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum põhikirjaline eesmärk on Eesti ajalooga seotud kehakultuuri-, spordi- ja olümpiaalase materjali kogumine, säilitamine, uurimine ning vahendamine hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel ning olümpismi aadete ja sportlike väärtuste hoidmisele ja levitamisele kaasaaitamine.

2016. aastal riigi ning Eesti Olümpiakomitee asutatud sihtasutus võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Spordimuuseumi funktsioonid Eesti ajalooga seotud kehakultuuri- ja spordialase materjali kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseumi tegutsemise sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aasta möödus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumile laienemise, keskkonnateadlikkuse tõstmise ja aktiivse olümpiaootuse tähe all.

Sihtasutuse külastajate arv oli 2025. aastal **35 478** (2024. a 35 351, 2023. a 30 755, 2022. a 22 624, 2021. a 11 540 ja 2020. a 6389). Lisaks muuseumi põhitegevuseks olevale tööle spordipärandiga viidi ellu koostööprojekte, valmisid mitmed väiksemad näitused, toimusid traditsioonilised sündmused muuseumis ning tegevused koolivaheajal. Jätkati aktiivset tegevust Rahvusvahelise Olümpiakomitee ellu kutsutud Olümpiamuuseumide koostöövõrgustikus.

Kõige olulisema strateegilise sammuna laienes muuseum aasta lõpus Tallinnasse, avades muuseumivaldkonna mõttes unikaalses koostöös Eesti Jalgpalli Liidu ja Sportlandiga A. Le Coq Arenal elamusliku jalgpallimuuseumi, kus pakutakse ka haridustegevusi ja staadionituure ning millest on mõeldud ajapikku saada spordimuuseumi haridustegevuste Tallinna keskus.

Näitusetegevuse suurprojektiks Tartus kujunes pikalt ette valmistatud spordi ja kliima seoseid avav „Kuumenev finišijoon. Sport muutub keskkonnas“, mis pälvis Eesti muuseumiauhindade konkursil aasta näituse nominatsiooni ning võitis mainekal Kuldmuna konkursil jätkusuutlikkuse eriauhinna Maamuna. Muuseumi ühiskondlikku mõju ja panust märgati laiemalt – muuseum pälvis Kultuuriministeeriumi aasta sillalooja lõimumispreemia ning esimese muuseumina Tartus tunnustati asutust rahvusvahelise Green Key keskkonnamärgisega.

Spordimuuseumis avati sõudenäitus, taliolümpiarõivaste näitus ning jääspordialadele pühendatud „Jää, medalisära!“. Väljaspool põhimaja toodi koostöös Fotografiskaga publikuni Lembit Peegli isikunäitus ning Tallinna lennujaama olümpiavärava jätk – paralümpiavärav, koostöös Eesti Paralümpiakomitee ja Toyotaga.

Eesti Spordi Kuulsuste Halli autahvlid anti suurte spordisündmuste publiku ees üle Mart Poomile, Martin Müürsepale, ning postuumselt Erik Lillole. Spordipärandi rikastamiseks ja külastajatele eksklusiivse elamuse pakkumiseks toodi muuseumisse mitmeid unikaalseid esemeid, sealhulgas Soome legendi Matti Nykäneni varustus ja Balti turniiri võidukarikad. Samuti pandi suurt rõhku treenerite väärtustamisele, pakkudes neile tasuta muuseumikülastust ja korraldades Vikipeedia artiklivõistluse treenerite ajaloo talletamiseks.

Kokkuvõttes on hinnang Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi 2025. a eesmärkide täitmisele **väga hea**.

2026. aasta peamised eesmärgid on:

- muuseumi nähtavuse kasvatamisel Tartu linnaruumis ja eriprojektidel,
- Tallinnas asuva jalgpallimuuseumi haridustegevuste arendamine ja jalgpallimuuseumi laiem integreerimine spordimuuseumi tegevustesse,
- ettevalmistused muuseumi uue pikaajalise arengukava koostamiseks.

2.15. Sihtasutus Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum (edaspidi ka *ETDM*) põhikirjaline eesmärk on vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ning vahendada Eesti tarbekunsti ja disaini ning nendega seotud materjali ning panustada seeläbi valdkondade arengusse ja professionaalsesse mõtestamisse.

2024. aastal asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum ülesanded. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Kokku külastas Sihtasutust Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum 2025. a **16 037** inimest (2024. a 16 221).

2025. aastal avati ETDMis 5 näitust (2024. a 6). Toimus 82 muuseumitundi ja 19 töötuba, milles osales 2094 last ning ligi 100 täiskasvanut. Läbi aasta toimusid erinevate materjalide tutvustamisele keskendunud lastehommikud. Suvel toimus esimest korda noortele suunatud edukas tüpograafia suvelaager. Regulaarsete kuraatorituuride kõrval toimus mitmeid kohtumisi autoritega, vestlusringe ning 5 loengut neljandat hooaega toimivas sarjas „Millal on disain?“. Enamus vestlusi ja loenguid on salvestatud. Publikuprogramme (tuurid, vestlused, loengud jms) toimus 35 korral. Sügisel startis Tallinna vanalinna kaheksa muuseumi ja keskuse ühine koostööprojekt „Puust ja punaseks“, mille koordineerijaks ETDM seekord oli. Toimusid koolivaheajalaagrid ja linnalaager koos Arhitektuurimuuseumiga.

Kokkuvõttes on hinnang sihtasutuse Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi 2025. aasta eesmärkide saavutamisele **väga hea**.

2026. aastal jätkab ETDM näituse tegevusega samas mahus optimeerides näitustele kuluva vahendeid, et tulla toime vältimatu palgatõusu vajadusega. Planeeritud on kahe raamatu „Kohalik ilu. Tallinna Juveelitehas“ ning Kadri Mälgu loomingut koondava kataloogi väljaandmine. 2026. aastal tegeletakse

jätakuvalt terviklikult toimiva ja hästi seostatud kaasaegse keskkonna loomise ning füüsilise ja intellektuaalse ligipääsu tagamisega. Intensiivselt tegeletakse koostöövõimaluste loomisega disainihariduse suunal, sihtgruppide laiendamise, tööstuskeraamika atribueerimisega (autorsuse väljaselgitamine) ning jätkatakse 2027. aastaks planeeritava samateemalise näituse ettevalmistamisega.

2.16. Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Tervishoiu Muuseum (edaspidi ka *Tervisemuuseum*) põhikirjalised eesmärgid on:

- pakkuda lastele ja täiskasvanutele elamuslikult anatoomia ja füsioloogia alaseid teadmisi;
- korraldada tervishoiu-, tehnika- ja tehnoloogiavaldkonna töötubasid, kursuseid ning muid üritusi üldhariduskoolide õpilastele ja üliõpilastele;
- talletada ja eksponeerida Eesti meditsiini kaasaegset ja ajaloolist pärandit;
- kujundada väärtushinnanguid tervislikust eluviisist.

2013. aastal riigi ja Tallinna Tehnikaülikooli asutatud sihtasutus võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Tervishoiu Muuseum funktsiooni Eesti meditsiini ja tervishoiuga seotud materjali kogumisel, säilitamisel, uurimisel ning vahendamisel hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel ning tervislikku eluviisi kandvate väärtushinnangute kujundamisel. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Tervisemuuseumi külastas **50 716** külastajat (2024. a 51 678, 2023. a 50 273, 2022. a 46 619), tasuta külastab muuseumi 16% külastajatest (kuni 8-aastased lapsed, gruppi saatvad õpetajad jt).

Muuseumiharidus on Tervisemuuseumi üks tugevamaid ja järjepidevamaid tegevusvaldkondi. 2025. aastal toimus 928 muuseumitundi ja 205 teematuuri. Tervisemuuseumi külastas 210 kooli ja 88 lasteaeda. Õpetajatelt kogutav tagasiside püsib jätkuvalt väga kõrgel tasemel – lõppenud aastal oli soovitusindeks 9,5. Uuendati ka õpetajatele suunatud e-õppekeskkonda, mis koondab muuseumitundide eel- ja järeltegevusi.

Aasta keskmes oli aprillis avatud vananemisteemaline näitus „Hüvasti, noorus!“. Näitusega juhiti tähelepanu ühiskonnas olulisele teemale, põimides omavahel inimeste kogemuslood ja teadusteadmised. Näitust rahastas Tervisekassa. Näituse peamine sihtrühm on täiskasvanud (40+). Näitust täiendavad publikuprogrammid (eelmisel aastal toimus neid 2), täiskasvanute seltskondadele välja töötatud töötuba „Sajaga sajani. Targa vananemise kunst“ (toimus 26 korda) ning kuraatortuurid (12).

Tervisemuuseumi varasemad teemanäitused olid 2025. aastal üleval järgmiselt: uneteemaline näitus „Uneversum. Näitus unest ja magamisest“ oli avatud TÜ raamatukogus kuni 2025. aasta lõpuni. Väiksemamahuline unenäitus täiendas ka Hiiumaa Muuseumi näitust. Vaimse tervise näitus „Palju õnne!“ oli üleval TTÜ peamaja muuseumis kuni 2025. aasta oktoobrini.

Muuseum uuendas oma 2014. aastal avatud püsinäitust kahes teematoas: kaasaegse ja asjakohase sisu ning uue vormi said seksuaalsuse ja sõltuvuste toad. Uuendatud sisu ja vorm toetavad paremini ka vastavateemaliste muuseumitundide läbiviimist.

Paralleelselt tehti meeskonnaga ettevalmistustööd Tartu filiaali valmimiseks. Muuseumi eesmärk on pakkuda elamust kõigile ühiskonnagruppidele. Sellest lähtudes korraldati ligipääsetavuse ja külastajakogemuse töötod. Selle käigus kaardistati külastajaprofiilid ja analüüsiti teekondi, et tagada näituse maksimaalne kättesaadavus ja kaasahaaravus. Aasta teises pooles keskenduti konkreetsete

sisublokkide väljatöötamisele. Lisaks valiti loovpartner, kellega koostöös algas 2026. aastal näituse visuaalse keele ja disainilahenduste väljatöötamine.

Koostöös Rimi Eestiga loodud rändav koolinäitus „TERVE Tervis. Söö. Liigu. Suhtle. Puhka.“, mis keskendub laste ja noorte tervisliku eluviisi ja tasakaalustatud toitumise edendamisele, jätkas oma ringirändamist ka uuel 2025/2026. õppeaastal. Kaks paralleelselt koolist kooli rändavat näitust teevad maakondades teist ringi üle Eesti.

Tervisemuuseum osaleb Integratsiooni Sihtasutuse projektis haridusprogrammiga „Keelerännak eestlaste ja sinu tervisliku eluviisi radadel“. Eesmärk on pakkuda eesti keele õppijatele võimalust arendada keeleoskust tervise ja eluviisi teemadel, sidudes need kultuuri- ja kirjanduspärandiga.

2025. aastal ajakohastati muuseumis viitade ja siltide süsteemi, mis aitab külastajatel muuseumis paremini orienteeruda. Samuti analüüsis muuseum oma erinevaid teenuseid, et hinnata, milliseid oskusi ja võimekust nende kasutamine külastajatel eeldab ning kuidas muuta teenused külastajatele kasutajasõbralikumaks või pakkuda vajadusel alternatiivseid lahendusi.

Keskonnahoid on muuseumi igapäevase tegevuse osa. Muuseumil on alates 2024. aasta veebruarist „Rohelise muuseumi“ märgis, mis kinnitab rohelise muuseumi süsteemi põhimõtete rakendamist.

Tervisemuuseum kandideeris sel aastal neljas Muuseumiroti kategoorias ning sai nomineeritud kolmes neist. Muuseumirotti õnnestus koju tuua kõige olulisemas kategoorias – aasta näituse kategoorias. Seega oli 2025. aasta parim näitus Eestis Tervisemuuseumi näitus „Hüvasti, noorus!“.

2025. aasta oli Tervisemuuseumi jaoks väga tugev ja sisukas. Muuseum saavutas väga head tulemused nii külastatavuses, näituse- ja haridustegevuses kui ka koostööprojektides. Selle kõrval tegeleti järjepidevalt ka järgmiste arengute ettevalmistamisega, eelkõige Tartu filiaali arendamise ja Tallinna püsinäituse uuendamisega. Kolmandat aastat järjest ületati omatulu plaan.

Kokkuvõttes on hinnang sihtasutuse Eesti Tervishoiumuuseum 2025. aasta eesmärkide saavutamisele **väga hea**.

2026. aasta peamised eesmärgid on:

- hoida põhitegevuste kõrget kvaliteeti, arendada järjepidevalt edasi muuseumi teenuseid ning panustada strateegilistesse partnersuhetesse.
- Tartu filiaali püsinäituse väljatöötamine ja elluviimine, Tartu üksuse mehitamise kavandamine ning tulevase tegevuskoha teenuste profiili ja töökorralduse paikapanek.

2.17. Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada ja vahendada kultuuripärandit, sh:

- Eesti maa-arhitektuuri ja -maastike ainevaldkonna muuseumi funktsiooni täitmine;
- kõigi mäluasutuste, Kultuuriministeeriumi hallatavate riigimuuseumide ning riigile kuuluvat muuseumikogu kasutavate muuseumide teenindamine sihtasutuse tegevusvaldkonnas;
- Eesti Vabaõhumuuseumi muuseumikogu hoidmine ja täiendamine;
- ainelise ja vaimse kultuuripärandi, sh kultuurimälestiste uurimine, kogumine, hindamine, konserveerimine, restaureerimine ja digiteerimine, olles nimetatud valdkondade arendaja, oskusteabe haldaja, vahendaja ja populariseerija ning laiapõhjaliste teenuste osutaja – kompetentsuskeskus;

- Eesti miljööväärtuslike piirkondade turismialase konkurentsivõime tugevdamine.

2013. aastal asutatud sihtasutus võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatavate riigiasutuste Eesti Vabaõhumuuseumi funktsiooni Eesti maa-arhitektuuri muuseumina ning Ennistuskoja „Kanut“ funktsioonid kultuuriväärtusega asjade uurimisel, konserveerimisel, restaureerimisel ja digiteerimisel. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik. 2026. aasta märtsis saatis Kultuuriministeerium kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks välja muuseumiseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuse, millega muuhulgas kavandatakse konserveerimis- ja digiteerimiskeskuse Kanut väljaviimist Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum koosseisust ja liitmist (avalik-õiguslikuks juriidiliseks isikuks ümber korraldatava) Eesti Rahva Muuseumiga.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutusele Eesti Vabaõhumuuseum avaldab jätkuvalt suurt mõju 2022. aasta veebruaris alanud sõda Ukrainas, mis on mõjutanud eriti tugevalt siinse piirkonna turismi (peamiselt kruiisiturism). 2025. aasta muuseumi külastatavust mõjutas ka erakordselt vihmane suvi. Sellele vaatamata täitis muuseum endale 2025. aastaks seatud eesmärgid pea täies mahus.

Külastuste koguarv 2025. a oli **109 490** (2024. a oli 112 088, 2023. a 113 010, 2022. a 96 331, 2021. a 80 855).

Muuseumi ekspositsiooni arendusega seoses toimus neli suuremat tegevust: lastele suunatud arenduse Karjalapse seiklusrada pikaajaline turunduskampaania, Sepa talu kohandamine kolhoosiaja algust kujutavaks ekspositsiooniks, Tehasemaja liitmine ekspositsioonialaga ja algasid Rocca al Mare suvemõisa kompleksi kuulunud Šveitsi villa renoveerimistööd.

2025. aastal eksponeeriti muuseumis 5 ajutist näitust, millest 3 olid koostööprojektid muuseumide või käsitööseltsidega ning 2 muuseumi enda kureeritud näitust. Nõukogude elamuarhitektuuri näitusele koostatud järg 1970. aastate individuaalelamutest lisandub vabaõhumuuseumi arhitektuurialaste rändnäituste nimistusse, mille eesmärk on suurendada regionaalset teadlikkust Eesti maa-arhitektuurist läbi ajaloo.

Haridusvaldkonnas käivitus 2025. aastal aktiivselt Integratsiooni Sihtasutuse rahastusel täiskasvanutele suunatud keele- ja kultuurikohvikute sari. Möödunud aastal said kaks muuseumi haridusprogrammi keskkonnahariduse kvaliteedimärgise.

Uurimis- ja arendustegevuse valdkonnas oli Vabaõhumuuseum 2025. aastal seotud kahe suure teaduskoostöö projektiga: teadusarendusprogramm LIFE IP BuildEst ning Eesti Kunstiakadeemia ja Eesti Rahva Muuseumi projekt „Linlane maal. Suvila ruumikultuuriline analüüs“.

Ligipääsetavuse arendamisel keskenduti liikumispuude- ja nägemispuudega külastajatele: museaalhoonetesse pääsemiseks soetati teisaldatav kaldtee, valmisid virtuaaltuurid ja taktiline muuseumikaart. 2026. aastal koostatakse lihtsas keeles tekstid.

Muuseumitegevused on vastavusse viidud Rohelise Muuseumi kriteeriumiga ning muuseumil on ka vastav tunnustus.

Kokkuvõttes on hinnang 2025. aasta Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum eesmärkide saavutamisele **hea**.

2026. aasta peamised eesmärgid on:

- Kanuti võimalik liitmine Eesti Rahva Muuseumiga – analüüs,
- ekspositsiooni arendustegevused (Šveitsi villa, tehasemaja, nõukogudeaegse suvilaarhitektuuri

- uurimine),
- hoonetega, sh museaalhoonetega, seotud tööde korraldamine (sh jooksev hooldus, hoonete renoveerimis- ja maastikuholduskavade koostamine jms),
- kriisiplaani koostamine ja asutaja ootuste kinnitamine.

2.18. Sihtasutus Endla Teater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Endla Teater põhikirjaline eesmärk on eesti rahvuskultuuri rikastamine, eesti kultuurimõtte edendamine ja eesti keele hoidmine kunstiväärtuslike professionaalsete lavastuse loomise ja esitamise kaudu.

2012. aastal riigi, Pärnu linna ja Paikuse valla (2017. aastal ühinenud Pärnu linnaga) asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Pärnu Teater „Endla“ funktsioonid teatrikultuuri edendaja ja kandjana ning riigilt saadud hoonekompleksi haldajana. Endla Teater osaleb aktiivselt Pärnu linna kultuuriruumis, olles piirkonnas professionaalne kultuuriasutus, huvipakkuva ja mitmekülgse mängukavaga ning võimalustega erinevateks lisategevusteks. Teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aasta algul oli teatri külastatavus hea ja stabiilne, kuid suvehooaja külastatavus jäi oodatust madalamaks, kuna mais esietendunud lavastus „Julia, Julia!“ ei kõnetanud publikut piisavalt. Külastatavus kasvas oluliselt aasta viimase kolme kuuga. Tegevustulemit mõjutasid enim 4% võrra väiksem tegevustoetus, ühe lavastuse ülimaldalt täituvus, kahe uuslavastuse oluliselt kõrgemad kulud ja kahe näitleja lepinguvormi (vabakutseliseks) muutumisest tulenevad suuremad kulud.

Kokku toimus 2025. aasta jooksul Endla Teatris **387** sündmust, sh **364 teatrietendust**, mida käis vaatamas **82 863** külastajat (2024. a 87 490). 2025. aastal esietendus Endla Teatris kokku 8 uuslavastust (2024. a 9).

Lisategevustena korraldas teater koolinoortele õpitubasid ja teatrireise Eesti teatrite erinevatele etendustele. Tegevus jätkus ka Jazzklubis ja Teatrigaleriis. 2025. aastal toimus 20 kontserti erinevate jazzartistidega ning 12 näitust teatri Sammassaalis ja Künigaleriis.

Endla Teatris on tagatud liikumispuuetega inimestele juurdepääs suurde saali, väikesesse saali, näitusesaalidesse ja teatrikohvikusse. Samuti pääseb ratastooliga spetsiaalselt selleks kohandatud invatualetti, külastada sammassaali ning teatrigaleriid. Etenduste välisel ajal pääseb ratastooliga inimene teatrikohvikusse saatja abiga. Nimetatud võimaluste seisundit ja kvaliteeti on vaja jooksvalt monitoorida ning vajadusel uuendada. Koos TTJA esindajaga on kaardistatud hoone füüsiline keskkond veel mitmetes ligipääsetavuse aspektides, millest lähtuvalt on koostatud tegevuskava, mida on kavas vastavalt võimalustele ellu viia alates 2026. aastast.

Keskkonnahoiust lähtuvalt püüab teater uuslavastuste loomisel kasutada võimaluse korral dekoratsioonielemente varasematest lavakujundustest, samuti teatri kasutatud kostüümi-, rekvisiidi- ja kangalao võimalusi.

Kokkuvõttes on hinnang 2025. aasta Sihtasutuse Endla Teater eesmärkide täitmisele **rahuldav**.

Järgnevateks aastateks loodetakse, et külastajate majanduslik seis lubab endiselt piisaval arvul külastusi.

Tehakse jõupingutusi etenduskeskkonna kaasajastamiseks ja töötingimuste parandamiseks.

2.19. Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid põhikirjalised eesmärgid on:

- Läänemaa ja Haapsalu linna kultuuri- ja looduspärandi ning Eesti side ja raudtee ajaloo tutvustamine ja populariseerimine;
- Haapsalu linna ja piirkonna konkurentsivõime tugevdamine.

2013. aastal riigi ja Haapsalu linna asutatud sihtasutus võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Läänemaa Muuseumi ning Haapsalu linna asutuse Eesti Raudteemuuseumi funktsioonid kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Kokku külastas Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid muuseume **64 383** külastajat (2024. a 56 810, 2023. a 61 016, 2022. a 54 716).

Külastajate arvu tõus saavutati ka madalhooajal. Siseturistidest külastajatest moodustasid Tallinn ja Harjumaa kokku 46%. Külastavaid kooligruppe oli kokku 5354 õpilasega (2024.a. 5419 õpilast) ehk 1,2 % vähem kui 2024. Kolme aasta läbilõikes (2023-2025) on toimunud vähenemine kokku 8-9%, mille peamised põhjused on kallinev bussirent ja kevadiste ekskursioonide lühike ajaaken (juuni esimene nädal). Soovijaid on rohkem kui muuseum vastu võtta suudab.

Välisuristidest külastajaid oli 15 029 ehk 23% (2024. a 22 %; 2023. a 18%) – kokku 52 riigist. Ehkki 2025. aasta sihttase 25% jäi saavutamata, külastas muuseume 2268 välismaalast rohkem kui 2024. aastal. Statistiliselt näitu „vähendas“ siseturistide arvukuse kiire kasv. Samas kasvas märgatavalt väliskülastajate osakaal Linnusemuuseumis 37 %-ni (2024. a 33%).

Turundustegevustes oli pearõhk Ilon Wikland 95 juubeliaasta tähistamine, eesmärgiga tõsta tähelepanu Iloni Imedemaale, kõikidele muuseumidele ja reisisihtkohale Haapsalule. Algas koostöö Tallink Grupiga Ilon Wiklandi temaatiliste lastealade kujundamisel TallinnStockholm (Baltic Queen) ja Tallinn-Helsingi (Victoria I) liinil (juuni – august). Koostöö jätkub temaatiliste lastealade kujundamisega 2026. aastal ning 2027. aastal.

Algselt Muuseumide kiirendist toetatud ühe aasta projekt on kasvanud kolme aasta pikkuseks. Edukaks kujunes koostöö Läänemaa koolidega. Igal aastal on vähemalt üks suurem koostööprojekt, milleks 2025 oli raamatuaasta tähistamine.

Suursündmuseks kujunes Haapsalu kuurordi 200 juubeli tähistamine, mille kulminatsiooniks oli rahvusvaheline ravispaade konverents ning kuurordi juubeliks pühendatud näituse pidulik avamine Raekojas. Turunduslik õnnestumine oli suvelavastus Imedemaal koostöös Piip ja Tuut Teatriga. Etendust „Piip ja Tuut otsivad Ilonit“ külastas 1765 vaatajat ja etendus on kavandatud 2026. aastasse.

Kõikide sihtasutuse muuseumide ligipääsetavuse kirjeldused on esitatud veebilehe päises ja kergesti leitavad. Erinevate muuseumide vahel liikumiseks saab kasutada veebirakendust, mis võimaldab ratatoolikasutajal nutiseadet kasutades saada teavet takistustest Haapsalus liikudes. Muuseumitöötajad omavad kogemust erivajadustega täiskasvanute ja laste jt tegevuspiirangutega külastajate teenindamiseks.

Muuseumis toimub aastaid prügisorteerimine ja seda toetav olmeprügi kogumine. 2025. aastal algas rahvusvahelise ökomärgisega Green Key liitumise ettevalmistamine, eesmärgiga atesteerida Iloni Imedemaa 2026. aasta jooksul.

Kokkuvõttes kujunes 2025. aasta majandusaasta sihtasutusele edukaks, täideti kõik püstitatud eesmärgid. Eriti oluline oli omatulude kasvuga saavutatud uus COVID-i järgne tähis 473 776 eurot (>104%) ja oodatust suurem külastajate kasv 64 383 (>12%). Samas jääb majanduskeskkond jätkuvalt ebakindlaks, kus muutused majanduskeskkonnas mõjutavad külastajate otsuseid.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid 2025. aasta eesmärkide saavutamisele **väga hea**.

2026. aastal on muuseumi eesmärgiks saavutatud omavahendite tõusu ja suurenenud külastajate arvu kinnistamine ning aktiivne sisutegevus:

- omatulu mahuks on kavandatud 475 000 eurot ja külastajate arvuks 65 000;
- koostöös Göteborgi Kunstimuuseumiga avatakse Ilon Wiklandi raamatuillustratsioonide näitus „Röövlitütar Ronja maailmad“;
- koostöös Tallink Grupiga Ilon Wiklandi lastealade avamine (juuni-august) Tallinn-Stockholm (Baltic Queen) ja Tallinn-Helsingi (Victoria I) liinil eesmärgiga suurendada Iloni Imedemaa ja Haapsalu külastushuvi laiemalt.

2.20. Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Hiiumaa Muuseumid põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada ja vahendada Hiiumaa kultuuripärandit ning tugevdada Hiiumaa kultuuri-, haridus- ja turismialast konkurentsivõimet.

2014. aastal riigi ning Hiiu, Emmaste ja Käina valla (2017. aastal ühinenud Hiiumaa vallaks) asutatud sihtasutus võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Hiiumaa Muuseumi funktsioonid Hiiumaa kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana. Hiiumaa Muuseumidest on aastatega kujunenud hiidlaste peamine mäluasutus. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aastal külastas sihtasutuse kõiki filiaale ja Tahkuna tuletorni kokku **27 210** inimest (2024. a 32 009).

Muuseumikogu koosneb 36 187 museaalist, mis jagunevad 12 alakoguks. Hoidlaruumide nappuse tõttu ei tegele muuseum aktiivse kogumisega välitööde näol, kuid kogub materjali passiivsel moel. Muuseumi hoidlad ei vasta jätkuvalt säilitustingimustele, kuid ettevalmistamisel on uue pärandihoidla ehitamine Hiiumaale, mida on plaanis rahastada Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismist.

II kvartalis avati Pikas Majas aasta peamine näitus, milleks oli „Hiiumaa rahvariiete ilu ja võlu“ ning mis valiti Eesti muuseumide aastaauhindade konkursil kolme parima hulka. Teemavalik oli ajendatud laulu- ja tantsupeo aastast ja kohaliku kogukonna huvist – rahvariie mängib hiidlaste kultuurilises eneseteadvuses suurt rolli. 2025. aasta oli ka Hiiumaal tervikuna rahvariide teema-aasta. 2025. aasta I pooles eksponeeriti Pikas Majas Eesti Tervisemuuseumi näitust „Uneversum“.

Aasta esimesed kolm kuud tehti Eesti Tervisemuuseumi „Uneversumi“ näitusega seotud programme. Sealt edasi rahvariide teemal „Neljad triibulised“, mida saatis suur menu terve aasta vältel. Juuni, juuli ja august

oli suunatud erinevatele loengutele, mis haakusid näitusega „Hiiumaa rahvariiede ilu ja võlu“. Oktoobris tehti Mihkli talumuuseumi näitusega „Hiiumaa hirmutised“ haakuvat programmi, millest sai osa 403 erinevas vanuses last. Ühe uue algatusena käivitus 2025. aastal Hiiumaa rahvariidekool – tasuline kursus täiskasvanutele Hiiumaa rahvariiede valmistamiseks. Kursusele pani end kirja 19 inimest, kellest õppima asus 16. Kursus kestab kaks aastat.

Hiiumaa rahvariidekooli käivitamiseks on viimase aasta uurimistöö olnud seotud Hiiumaa kihelkondade rahvariiede ja nende juurde kuuluvaga. 2025. aastal alustati koostööd Hiiumaa Tarbijate Ühistuga nende ajalooraamatu publitseerimiseks 2026. aasta lõpus.

Ligipääsetavuse suurendamise valdkonnas oli Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid tegevus 2025. aastal napp rahaliste vahendite puudumise tõttu.

Keskkonnahoiu valdkonna peamiseks uuenduseks oli nii külastajatele kui ka töötajatele võimaluste loomine prügi liigiti sorteerimiseks filiaalides ning prügi äraandmise optimeerimine sihtasutuse vajadustele vastavaks. Lisaks uuriti Pika Maja Kärkla kaugküttevõrguga liitmise võimalusi.

Sihtasutuse Hiiumaa Muuseumid käekäiku mõjutab jätkuvalt suurel määral turism, sest valdava osa külastajatest moodustavad Hiiumaa külalised. Milliseks kujuneb Hiiumaa jaoks turismisuvi, sellest kujuneb ka suures osas sihtasutuse majanduslik käekäik.

Kokkuvõttes oli Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid tegevus 2025. aastal keerulisest turismisuvest hoolimata edukas – omatulu eesmärk saavutati hoolimata ühe filiaali suletud olemisest ja nigelast suveilmast, mis mõjutas tugevalt turismiga seotud Hiiumaa asutusi.

Kokkuvõttes on hinnang sihtasutuse Hiiumaa Muuseumid 2025. aasta eesmärkide saavutamisele **väga hea**.

2026. aasta peamised eesmärgid on:

- Kassari muuseumimaja taasavamine;
- otsitakse rahastust Mihkli talumuuseumi piletimüügi- ja kaupluse ehituseks.
- koostöös Muinsuskaitseameti ja Kultuuriministeeriumiga Hiiumaa pärandihoidla rajamise ettevalmistustööd.

2.21. Sihtasutus Jõulumäe Tervisespordikeskus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Jõulumäe Tervisespordikeskus põhikirjaline eesmärk on liikumisharrastus-, vabaajaveetmis-, harrastus-, treening-, võistlus- ja koolituskeskuse arendamine ning haldamine, pakkumaks võimalusi loodushariduslikuks tegevuseks, harrastus- ja tippspordiga tegelemiseks ning aktiivse puhkuse veetmiseks looduses.

Sihtasutuse tegevuse eesmärk on kujundada elanikkonna liikumisaktiivsuse arengut soodustav keskkond edendamaks sportlikke ja tervislikke eluviise, mis toetavad inimeste tervena elatud eluea pikenemist ja eneseteostust ning majanduskasvu. Sihtasutus loob ja hoiab heal tasemel tingimused liikumisharrastus-, vabaajaveetmis-, treening-, võistlus-, harrastus- ja koolituskeskuse tegutsemiseks. Keskus on treeninglaagrite, koolituste ja kultuuriürituste läbiviimiseks tugev, jätkusuutlik, tunnustatud, hinnatud ning arvestatav koostööpartner aidates kaasa keskuses korraldatavate ürituste kõrgel tasemel läbiviimisele. Loodud on tingimused erinevate valdkondade riigisiseste võistluste sh tiitlivõistluste, ürituste ettevalmistuseks ja läbiviimiseks ning rahvusvaheliste võistluste ja ürituste ettevalmistamiseks ning

läbiviimiseks.

Keskus on hästi toimiv, komplekselt väljaarendatud tervisespordikeskus. Riigi osalemine sihtasutuse asutajana on vajalik sihtasutuse avaliku funktsiooni täitmise tagamiseks, milleks on tervisesportlikuks tegevuseks tingimuste loomine ning ühtlasi säilib võimalus taotleda olulisi investeeringuid. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aastal täitus Jõulumäe Tervisespordikeskusel 49. tegutsemisaasta. Aasta jooksul toimus Jõulumäel kokku **157** avatud üritust, neist 10 rahvusvahelise osalusega võistlust või sündmust. Üleriigilise tähtsusega võistlusi ja üritusi toimus 58, maakondlikke ja kohalikke avatud võistlusi ning üritusi toimus 89.

2025. aasta kujunes Sihtasutusele Jõulumäe Tervisespordikeskus majanduslikult tavapäraseks tööaastaks. Kui 2024. aastat mõjutasid oluliselt kaks suuremahulist sündmust – Kevadtorm ja noorte suurlaager Spekter, mis tõid keskusesse märkimisväärselt lisatulu, siis 2025. aastal samaväärseid suurüritusi ei toimunud. Seetõttu oli ka majandustegevuse tulude maht võrreldes eelneva aastaga väiksem. Kuid võrreldes varasemate perioodidega olid 2025 näitajad märgatavalt kõrgemad (+29% 2023-ga, +38% 2022-ga).

Uueks väljakutseks ja oodatud sündmuseks osutus kevadine suur Luitejooks koostöös Pärnu Kahe Silla klubiga. Mais peeti uuenenud asfaltkattega liikumisrajal Jõulumäe 1. kriteerium jalgrattasõidus. Pärnumaa kogu pere liikumispäeva raames oli seekord kavas ka Tartu Ülikooli Pärnu kolledži Hõbekobar 55+ eriprogramm. Augustis peeti Jõustruktuuride IX spordimängud ja 100 korviga discgolfi maraton. Sügisese üleriikliku spordinädala raames toimus koostöös Pärnumaa Spordiliidu, Spordikooli, Pärnu Linnavalitsuse ja Tartu Ülikooli Pärnu kolledžiga „Spordinädala Naistekas“. Oktoobris toimusid Eesti murdmaajooksu karikavõistlused ning veokoerte IFSS maailmakarikasarja etapp. Detsembris avatud kunstlume kattega suusarjal peeti noorte suusasprindi võistlus ning Eesti meistrivõistlused murdmaasuusatamises.

Jätkusid traditsioonilised suurüritused kettagolfifestival, Estonian Cup rattamaratonide sarja etapp, Jõulumäe metsajooks jne. Liivahalli valmimine on toonud madalhooaegadeks rahvusvahelisi ja kohaliku taseme rannajalgalli-, -tennise- ja -võrkpallilaagreid ning -turniire. Lisaks avatud üritustele korraldati keskuses mitmesuguseid treeninglaagreid, koolitusi, spordipäevi jpm. Keskuse spordirajatisi, treening-, võistlus- ja koolitusvõimalusi kasutasid 2025. aastal väga paljud üleriigilise alaliidu ja organisatsiooni esindajad, spordi- ja kultuurivaldkonna ala harrastajad lastest senioriteni.

Jõulumäe Tervisespordikeskuse kasutuspäevi kokku 2025. aastal oli 365, mis on 100% aastast. Registreeritud kasutajatele lisanduvad omaalgatuslikud külastajad, mis on hinnanguliselt vähemalt samas suurusjärgus organiseeritud kasutajate arvuga. Keskusesse paigaldatud elektroonilised loendurid (3 tk) registreerisid 2025. aasta 12 kuu jooksul **191 579** kasutuskorda (2024. aastal 218 832), mis teeb keskmiselt **525** kasutuskorda päevas (2024. aastal 598).

2025. aastal pöörati erilist tähelepanu olemasolevate rajatiste renoveerimisele, korrashoiule, majutus- ja olmetingimuste parandamisele ja ruumide sisustuse uuendamisele. 2025. aastal panustati lisavahendeid keskuse majutuse-, toitlustuse- ja sporditeenuste kaasajastamisse ja arendamisse ning digitaalsete võimekuste tõstmisse. Parendati liikumisvõimalusi: korrastati liikumisradade tähistust, täiendati discgolfi rada, uuendati radade hooldamise tehnikat, pickleball'i väljakut jpm. 2025 detsembris pikendati kunstlume tootmise trassi.

Sihtasutus peab oluliseks ligipääsetavuse, keskkonnahoiu ja laiemalt sotsiaalse vastutustundlikkuse

süsteemset arendamist ning nende põhimõtete lõimimist igapäevasesse tegevusse ja teenuste kujundamisse.

Kokkuvõttes on hinnang sihtasutuse Jõulumäe Tervisespordikeskus 2025. aasta eesmärkide saavutamisele **hea**.

2026. aasta peamised eesmärgid on:

- Sportimis- ja aktiivse puhkuse võimaluste pakkumine: jätkatakse elanikkonnale mitmekesiste sportimisvõimaluste ja aktiivse puhkuse teenuste pakkumist, et suurendada liikumisaktiivsust ja tervislikke eluviise.
- Teenuste arendamine: Viiakse läbi klientide paremaks teenindamiseks, teenuste valiku laiendamiseks ja kõrgema kvaliteediga teenuse pakkumiseks peamaja fuajee ja administratiivruumidele rekonstrueerimis- ja laiendustööd. Samuti juhendatud tegevuste valiku laiendamine ning erinevatele sihtgruppidele teenuste ja pakettide väljatöötamine.
- Digivõimekuse arendamine: sihtasutus tegeleb järjepidevalt digivõimekuse arendamisega, et muuta teenused ja haldusprotsessid tõhusamaks ning kasutada uusi tehnoloogilisi lahendusi.
- 2025. aastal loodud arengukava, tegevuskava ja keskuse eskiislahenduse põhjal alustatakse tegevuste elluviimisega vastavalt planeeritud kavale.
- Koostöö riigikaitse- ja haridusvaldkonnaga: erinevate projektide arendamine noortele, mille fookuseks, liikumine, vaimne tervis, riigikaitse jms.
- Meeskonna ja organisatsiooni arendamine: personali teeninduse ja digiteadlikkuse arendamine läbi koolituste ja õppereiside. Jõulumäe tööandjabrändi tugevdamine läbi töökeskkonna ja töökultuuri arendamise

2.22. Sihtasutus Kultuurileht

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Kultuurileht põhikirjaline eesmärk on kultuuriajakirjanduse väljaannete kirjastamine ja levitamine.

Sihtasutuse kirjastatavad väljaanded omavad olulist rolli Eesti kultuuriruumis. Sihtasutuse tegevuse jätkamine ning põhikirjalise eesmärgi täitmine on olulised ka järgnevatel aastatel.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aastal jätkas sihtasutus oma põhitegevust, st 15 kultuuriväljaande kirjastamist: ajakirjad Looming, Loomingu Raamatukogu, Keel ja Kirjandus, Akadeemia, Teater.Muusika.Kino, Vikerkaar, Värske Rõhk, Kunst.ee, Muusika, Hea Laps, Täheke; ajalehtede Sirp, Uma Leht, Müürileht ja Õpetajate Leht.

Peamised sihtasutuse tegevust iseloomustavad näitajad on tellijate arv, üksikmüügi numbrite ja veebis lugejate arv. 2025. a ajakirjade ettetellijate arv jäi aastaga sisuliselt samale tasemele - 2025 aasta jaanuaris oli neid 13 234 ja 2025 detsembris **13 286** tellijat (2024. a 13 845).

2025 aastal jätkas sihtasutus oma väljaannete kodulehtede uuendamisega ning kogu töö lõpetati jaanuaris 2026. Koos uuendamisega loodi sihtasutuse väljaannete e-pood, kus 2025. aastal sooritati 338 ostu. Tervikuna oli väljaannetel aasta jooksul üle **1,3 miljoni** veebikülastuse, neist enim Sirbil (454 000) ja Õpetajate lehel (401 000).

Kokkuvõtvalt võib tõdeda, et sihtasutus täitis 2025. aastal oma tegevuse eesmärgid ja astus vajalikud

sammud, et 2026. aastal oma põhitegevuses edukalt jätkata.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutuse Kultuurileht 2025. a eesmärkide täitmisele **väga hea**.

2026. aasta suvel korraldab sihtasutus 2027. aasta väljaannete trükkimise hanke.

2.23. Sihtasutus Kunstihoone

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Kunstihoone põhikirjalisteks eesmärkideks on kaasaegse kunsti edendamine Eestis ning professionaalse näitusegevuse ja seda toetavate programmide ja tegevuste läbi viimine.

2017. aasta detsembris riigi ja Eesti Kunstnike Liidu asutatud Sihtasutus Kunstihoone täidab talle põhikirjaga seatud tiptasemel kohalike ja rahvusvaheliste kunstinäituste ja -sündmuste korraldamise eesmärgi hetkel asenduspinnal näitusepaviljonis Lasnamäel – ning Tallinna linnalt renditud Linnagalerii ruumides. Tallinna esindusväljakul asuvas Eesti vanimas, 1934. aastal Eesti Kultuurkapitali poolt sihtotstarbeliselt rajatud näitusemajas ja galeriis on tegevus hoone renoveerimise ajaks peatatud.

Riigi kaasamine vähemalt ühe kujutava kunsti valdkonna asutuse strateegilisse juhtimisse on oluline riikliku kultuurikorralduse ühtsuse ja loomevaldkondade võrdsete arenguvõimaluste tagamiseks ning kannab ka valdkonna stabiilse arengu tagamise eesmärki. Võttes kaastavutuse kunsti avalikkusele vahendaval ajaloolise väärtusega esinduspinnal Tallinnas, toob riik valdkonda juurde juhtimispädevust ja strateegilise planeerimise kogemust. Kunstihoone tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aastal toodi kokku välja **9 näitust** – Lasnamäe paviljonis 5 ja Linnagaleriis 4 (2024. a 10 näitust, 2023. a 10, 2022. a 15, 2021. a 15 ja 2020. a 16). 2025. aastal leidis aset 5 rahvusvahelist näitust, millest 3 Lasnamäe paviljonis ja 2 koostöös Goethe Instituudiga paviljoni ees ajutisel pop-up pinnal.

2025. oli kolmas aasta, kus tegevus toimus renoveerimise ootel ainult nendel kahel nimetatud pinnal. Renoveerimistööde planeeritud lõpp on 2026. aasta sügisel ning maja taasavamine loodetavasti novembris 2026.

Näituseid külastas kokku **22 519 külastajat** (2024. a 18 364, 2023. a 23 649, 2022. a 33 146, 2021. a 32 777 ja 2020. a 38 291).

2025. aasta oli esimene täisaasta, kui haridusprogramme viisid läbi Kunstihoone oma töötajad ilma pikaajalise partneri Sally Stuudiota. Haridusprogrammides osales **4263 õpilast**, mis on 12% rohkem 2024. aastal. Kokku võeti vastu 245 (2024. a 203) laste- ja noortegruppi, milles 28 olid nõ üleminekukoolidest, kellele pakutakse uue lahendusena programmi lihtsustatud eesti keeles. Ülejäänud grupid jagunesid eesti ja vene keele vahel 65/30 (2024. a aastal oli 50% venekeelsed grupid).

Kunstihoone on juba aastaid keskkonnajalajälje vähendamiseks näituste korraldamisel taaskasutanud võimalikult palju materjale.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutuse Kunstihoone eesmärkide täitmisele 2025. aastal **väga hea**.

2026. aastal seoses kolimisega tuuakse välja vähem näitusi ning suur rõhk läheb kolimise

ettevalmistamisele ja kolimisele.

2.24. Sihtasutus Kuressaare Teater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Kuressaare Teater põhikirjalisteks eesmärkideks on:

- luua ja esitada professionaalseid lavastusi;
- koguda, hoida ja talletada kohapärimust erinevate teatritekstide kujul teatri repertuaaris;
- tutvustada valminud lavastusi teistes teatrilinnades ja maakondades;
- korraldada mistahes teatrikunsti ja kultuuri populariseerivaid sündmusi lisaks teatrietendustele (näitused, festivalid, koostööprojektid, seminarid).

2019. aastal riigi ja Saaremaa valla asutatud Sihtasutus Kuressaare Teater võttis üle Saaremaa valla munitsipaalteatrasutuse Kuressaare Linnateater funktsioonid piirkondliku etendusasutusena. Riigi sihtasutuse asutamisel osalemise eesmärk täita sihtasutuse avalikku funktsiooni, milleks on Saaremaa elanikele parimate võimaluste pakkumine, et nad saaksid osa kvaliteetsest lavakunstist ning et etendustegevusse oleksid kaasatud kohalik kogukond ja kohapärimus. Samuti teatrivõrgustiku korrastamise lõpuleviimine ja riigi osalusel etendusasutuste toetamine kõikides Eestimaa piirkondades (sh saartel). Teatri tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aastal andis Kuressaare Teater **104** etendust, millel oli kokku **16 655** külastajat (2024. a 104 etendust, külastajaid 15 747, 2023. a 100 etendust, külastajaid oli kokku 12 713). Repertuaaris oli 13 lavastust, 4 nendest mõeldud nooremale vaatajale. Uuslavastusi oli 5. Külalisetendusi anti ka muudes etenduspaikades üle Eesti, mida oli kokku 48, külastajaid 9119. Kokku külastas Kuressaare Teatrimaja erinevatel sündmustel **27 359** inimest (2024. a 25 620, 2023. a 20 485).

2025. oli Kuressaare Teatrile stabiilne ja kasvule suunatud, mis tähendab, et statistikat ja tulu silmas pidades oli möödunud aasta sellele eelnenust tulemuslikum. Jätkuvalt oli üheks kindlaks kaubamärgiks teatri suvelavastus, mida mängiti ka eelmise aasta lõpus ja lavastus kandub ka 2026. aasta suvesse. Menukad on ka lastele mõeldud etendused ja eelmise aasta uuslavastuste hulka kuulub veel kaks noortele suunatud lavastust, millelaadseid Kuressaare Teatris varem lavastatud ei ole. Lisaks toimus teatris koostöö tantsutrupiga LIPS ja teater pakkus võimalust Saaremaa Gümnaasiumis traditsiooniks kujunenud revüüetenduse „Desideerium“ väljatoomisel teatrimajas, etendusi kokku oli 12, mida külastas üle 2600 vaataja. Algupärandeid toodi lavale 3, Saaremaaga seotud lavastusi, mis tõstsid esile kogukondlikku tähtsust, oli 2.

Oluline on, et teatril on alates 2026. aasta jaanuarist lavakorrusel inva-tualett. Ratastooli või raamiga on teatrimajja võimalik pääseda küljeksest. Keskkonnahoiule suunatud tegevusena jätkati valguspargi uuendamist.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutus Kuressaare Teatri 2025. a eesmärkide saavutamisele **väga hea**.

Järgnevatel aastatel soovib sihtasutus püüda veelgi rohkem arvestada kohaliku kultuuritarbija ootustega, samas repertuaari taset hoides.

2.25. Sihtasutus Narva Muuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Narva Muuseum põhikirjalised eesmärgid on:

- Narva linna ja piirkonna ajaloo ning arhitektuuri-, kultuuri- ja looduspärandi tutvustamine ja populariseerimine ning seeläbi Eesti ajaloo tundmise kasvatamine;
- Narva linnuse ja bastionide säilimise ja arendamise tagamine;
- Narva linna ja piirkonna konkurentsivõime tugevdamine.

2012. aastal riigi ja Narva linna asutatud Sihtasutus Narva Muuseum võttis üle varasemalt Narva linna asutusena tegutsenud Narva Muuseumi funktsioonid kohaliku kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana ning linnalt saadud kinnistute haldajana. Riigi osalemine sihtasutuses asutajana on vajalik nimetatud avaliku funktsiooni täitmise tagamiseks, samuti suurendamaks riigi kohalolekut Eesti piirialal, valdavalt mitte-eestikeelses keskkonnas. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang sihtasutuse eesmärkide täitmisele lähtudes asutajate ootustest

2025. aastal pakkus Sihtasutus Narva Muuseum külastajatele mitmekülgset näituste-, haridus- ja publikuprogrammi. Jätkati koostööd haridusasutuste, kultuuriorganisatsioonide ja rahvusvaheliste partneritega ning viidi ellu mitmeid projektegevusi Kultuurkapitali ja teiste rahastajate toetusel.

Külastajate arv oli **52 424** (2024. a 71 353, 2023. a 59 947, 2022. a 82 706). Külastajate rahulolu oli **8,7** (10-palli skaalal, 2024. 8,3). Võrreldes eelneva aastaga vähenes külastajate arv, mida mõjutasid eelkõige Ida-Virumaa turismisektori üldine langus ning Kunstigalerii sulgemine kõrghooajal (aprill-oktoober) seoses ajaloolise hoone elektrisüsteemi väljavahetamisega.

Uurimistöö oli valdavalt seotud näituste, loengute, ekskursioonide, sotsiaalmeediapostituste ja ettekannete ettevalmistamise ning museaalide teadusliku kirjeldamisega. Lisaks avaldati aasta jooksul viis artiklit eesti- ja ingliskeelsetes väljaannetes. Muuseumi töötajad esinesid ettekannetega nii Eestis kui ka välismaal, kokku 14 korral. Euroopa päeva raames korraldas muuseum rahvusvahelise konverentsi „Kultuur ja sõda“, kus astusid üles nii muuseumi töötajad kui ka valdkonna spetsialistid Eestist ja välismaalt.

2025. aastal koostati ja avati 8 omanäitust ning lühiajalist väljapanekut Narva linnuses, Narva Kolledžis ja Narva Raekojas. Narva Muuseum võõrustas 4 külalisnäitust ning deponeeris enda kollektsioone 3 näitusele.

Haridustegevusest osa saanud õpilaste arv oli 5912 (2024. a 5320).

2025. aastal rajati Narva Muuseumi Kunstigaleriisse ratastooliga külastajatele kohandatud tualettruum, millega parendati oluliselt hoone ligipääsetavust. Energiatarbimise vähenemine võrreldes eelneva aastaga kinnitab, et rakendatud meetmed on olnud tulemuslikud.

Sihtasutuse võtmenäitajatest positiivne on:

- 1) külastajate rahulolu tõusis kuni 8,7 (eesmärk 8,5);
- 2) muuseumi piletiga külastatavus suurenes (+2666 tasulist külastajat võrreldes eelmise aastaga), sihttasemeks on seatud 80 000 külastust kokku, mille saavutamine on väljakutse (puudu üle 27 000 külastaja);
- 3) kooliõpilaste arv on kasvanud (+592 õpilast), sihttaseme saavutamine (8000 õpilast) on väljakutse;

- 4) muuseumi töötajate eesti keele oskamise tase tõusis 28%, iseäranis C1/C2 kategooriates (+2 töötajat, varasem 24%). Eesti keelt mitte valdavate töötajate arv on püsinud stabiilsena, järkjärgult läbi arenguvestluste motiveeritakse töötajaid eesti keelt täiustama;
- 5) muuseum on aktiivne näitustegevuses, uurimisprojektide läbiviimises ning aktiivselt kasutanud erinevaid võimalusi lisatulu saamiseks (üle 55 000 eurot projektiraha erinevatelt rahastajatelt);
- 6) muuseumi korrasoleva kinnisvara osakaal kogu kinnisvarast on kasvanud tänu EL ja riigi investeringuprojektidele, moodustades 54% (varasemalt 22%);

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutus Narva Muuseum 2025. a eesmärkide saavutamisele **väga hea**.

2026. parandatakse muuseumikiirendi toel Kunstigaleriisse sisenemise ligipääsetavust erivajadustega inimestele. Jätkatakse kahe suuremahulise projekti (energiatõhususe parendamine ja tööstuspärandi avahoidla projektide) elluviimist ning otsitakse rahalisi lisavõimalusi muuseumi konvendihoone katuse vahetuseks. Järgmiste aastate prioriteet on töö laste ja noortega.

2.26. Sihtasutus Pärnu Muuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Pärnu Muuseum (edaspidi ka *Pärnu muuseum*) põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada ja vahendada Pärnumaa kultuuripärandit ning tugevdada Pärnumaa kultuuri-, haridus- ja turismialast konkurentsivõimet.

2015. aastal riigi ja Pärnu linna asutatud sihtasutus võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Pärnu Muuseumi funktsioonid kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Pärnu muuseumi kolme filiaali külastati 2025. aastal kokku **35 078** korral (2024. a 37 233, 2023. a 32 688). 2025. aasta oli muuseumi jaoks erakordselt põnev, kuid samas ka töötajatele topelt töömahukas periood. Aasta kujunes muuseumile murranguliseks – alustati püsiekspositsiooni ulatuslikku uuendamist. Senine väljapanek oli 13 aastat vana ja amortiseerunud. Aasta jooksul hangiti teenuseid, tehti ehitus- ja sisustustöid ning kuraatorid töötasid välja uued sisulahendused. Eesmärk oli avada Eesti Vabariigi 108. sünniaastapäevaks värske tähendusväljaga ja kaasahaarav püsiekspositsioon „Pärnu lugu algab siit“.

2025. aastal oli ka uueks algatuseks pilootprojektina muuseumi ruumides toiminud pop-up turismiinfopunkt, mis oli Pärnu külastajatele avatud 20.06-20.08.

Kord kuus toimusid Koidula muuseumi klassitoas kirjanduslikud kohtumised eesti kirjanikega. Kohtumised olid väga populaarsed ning need on kujunenud omamoodi Koidula muuseumi kaubamärgiks, pakkudes külastajatele harivaid ja inspireerivaid elamusi. Aasta jooksul toimus 13 kirjanduslikku kohtumist, mida külastas kokku 444 inimest.

Eakatele suunatud õpitoa „Väärikalt pärandatud lood“ raames toimus 2025. aastal kokku 9 sündmust, millest võttis osa 509 pärnakat.

Muuseum viis 2025. aastal läbi kokku 30 loengut ja ettekannet. 2025. aastal toimus Pärnu Muuseumis kaheksa loengusarja „Aja jälgedel“ üritust, millest neli viimast olid seotud näitusega „Trükisõna Pärnust“ ning Eesti raamatu aasta tähistamisega. Loenguid külastas kokku 233 inimest.

2025. aastal pakuti muuseumi erinevates filiaalides kokku 34 haridusprogrammi. Aastaringelt toimus

kolmes filiaalis kokku 12 püsiprogrammi. Ajutiste näituste juurde loodi ja viidi läbi 16 eriprogrammi. Lisaks anti 7 õuesõppe programmi Pärnu linnaruumis ja Koidula muuseumi aias.

Pärnu linna õpilasgruppide hulgas olid populaarseimad ajutiste näituste töötoad ning uuenduslikud õuetunnid. Väljastpoolt Pärnut telliti enim püsinäituse haridusmängu „Pärnu ajaloo aardejaht“, Koidula muuseumi „Papa Jannseni koolitundi“, Punase torni programmi „Müürid ja tornid“ ning linnaruumiekskursioone.

Muuseumis kogutakse jäätmeid liigiti. Elektrienergia tarbimise kasv 2025. aastal aidahoones oli seotud püsiekspositsiooni saalides teostatud remonditöödega, mille käigus kasutati palju elektrilisi tööriistu.

Uue püsiekspositsiooni avamisega on muuseumi ligipääsetavus märkimisväärselt paranenud nii ruumilises kui sisulises mõttes. Kõige olulisem ruumiline muudatus on teenindus- ja vastuvõtuala ümberpaigutamine muuseumi vestibüüli.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutuse Pärnu Muuseum eesmärkide saavutamisele 2025. aastal **väga hea**.

2026. aasta keskendub uue näituse sisust tulenevate tegevuste elluviimisele, sealhulgas:

- uute haridusprogrammide väljatöötamisele,
- giidide koolitamisele,
- nelja teemasaali ajaloo trükiste koostamisele ja vormistamisele,
- suvine suurnäitus „Puhkusemasin“ seondub sisuliselt uue püsinäituse kuurordisaaliga.

2.27. Sihtasutus Rakvere Teatrimaja

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutus Rakvere Teatrimaja põhikirjalised eesmärgid on:

- luua kunstiliselt väärtuslikke professionaalseid lavastusi;
- arendada loomingulist meeskonda läbi novaatorliku teatrikeelee kasutamise, rakendades selleks lavastusmeeskondi nii Eestist kui välismaalt;
- omada tasakaalustatud repertuaari, mis on suunatud erinevatele vaatajate sihtgruppidele;
- tekitada dialoog publikuga läbi sotsiaalselt oluliste ja intrigeerivate teemade käsitlemise lavastustes;
- jätkata professionaalse teatrikunsti viimist maakondadesse, tehes selleks spetsiaalselt ringreisitingimustele vastavaid lavastusi;
- korraldada mistahes teatrikunsti ja laiemalt kultuuri populariseerivaid üritusi lisaks etendustele: kino, festivalid, koolitused, rahvusvahelised koostööprojektid, näitused, seminarid, erinevaid kunstialasid sünteesivad ettevõtmised jms;
- renoveerida sihtasutusele kuuluv kinnisvara ja tagada edaspidi selle korrashoid.

Regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades on Sihtasutuse Rakvere Teatrimaja tegevuse jätkamine Lääne-Virumaa ja mitmete ümbritsevate maakondade ainsa professionaalse, väljasõidu-etendusi andva teatrina ja rahvakultuurile tingimuste loojana (ka Rakvere linna tasandil) vajalik. Teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse peamiseks tegevuseks on uuslavastuste loomine kõigile vanuserühmadele, seades eesmärgiks nii sisulise kui vormilise mitmekesisuse kõrgel kunstilisel tasemel. Sihtasutusele on tähtis Eesti elanike kultuuriline teenindamine ja harimine nii maal kui linnas, mille tõttu on suur rõhk külalisetendustel üle vabariigi. Kõigile nendele tegevustele loob aluse pidev trupi (18 näitlejat) kunstilise

võimekuse arendamine, seda eeskätt nõudliku repertuaari kui ka näitejuhi tööd valdavate külalislavastajate abil.

Eesmärkide täitmine oli 2025. a järgmine:

- publikuarv oli **60 000** (2024. a 61 000, 2023. a 64 432, 2022. a 48 870);
- toodi välja 8 uuslavastust (2024. a 9);
- 349 etendust;

2025. aastal oli kinol külastajaid 40 683, kellel oli võimalik valida 195 erineva filmi seast.

2025. aastaks seatud keskkonnaalaste tegevuste eesmärgid said enamikus täidetud ning jätkati säästlikku ja keskkonnahoidlikku joont. 2025 aastal tunnustas Eesti Puudega Inimeste Koda Rakvere Teatri suurt maja märgiga "Siia saab".

Kokkuvõtlikult on hinnang Sihtasutuse Rakvere Teatrimaja 2025. aasta eesmärkide täitmisele **väga hea**.

2026. aasta 3 põhieesmärki on:

- 1) tasakaalus eelarve ja piletitulu saavutamine;
- 2) nõudlike materjalide osakaalu suurendamine ja sellist repertuaari hindava publiku leidmine;
- 3) meeskonna motiveerimine ja noortele võimaluste loomine.

2.28. Sihtasutus Saaremaa Muuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Saaremaa Muuseum (edaspidi ka *Saaremaa Muuseum*) põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ja vahendada Saare maakonna kultuuripärandit hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel ning tugevdada Saare maakonna kultuuri-, haridus- ja turismialast konkurentsivõimet.

2017. aastal riigi ja Kuressaare linna (tänapäevaks Saaremaa vald) asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Saaremaa Muuseum funktsioonid Saare maakonnaga seotud kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseumi tegutsemise sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Saaremaa Muuseumi külastas 2025. a kokku **82 498** külastajat (2024. a 78 684, 2023. a 97 651, 2022. a 97 403, 2021. a 80 118). Haridusprogrammides osales 2025. a kokku **3106** inimest (2024. a 3082, 2023. a 3183, 2022. a 5708).

Viimased aastad on olnud muuseumile sarnaselt teistele muuseumidele ja kultuuriasutustele äärmiselt tormilised. Vahelduvad kriisid ja ebakindel olukord maailmas ei ole lasknud turismisektoril täielikult taastuda, inimeste majanduslik kindlustunne on nõrgenenud, julgeolekuolukord on vähendanud riigi võimalusi muuseumide rahastamisel ning sunnivad muuseumi leidma kokkuhoiuvõimalusi ja uusi rahastamisallikaid. Vaatamata kõigele laiendati muuseumi tegevusvälja rahvusvahelisel areenil: 2025. aasta aprillis avati Stockholmis VRAKi muuseumis oma näituse „Viikingid enne viikingeid“, mida eksponeeritakse seal kuni 8. novembrini 2027.

Sihtasutus pani Saaremaa Merekuultuuri Seltsi tellimusel kokku näituse „Albert Uustulnd 100“, mida eksponeeriti nii Kuressaare teatris kui ka muudes juubeli tähistamisega seotud paikades. Teema-aasta

“Eesti raamat 500” puhul korraldati kolm mininäitust Saare Maakonna Keskraamatukogu ruumides. Näitustegevuse osaks olid ettevalmistused 2026. aasta raudrüüde näituseprojektiks

2025. aastal sai muuseumi haridusprogrammidest osa **3106** kuni 18-aastast ja **402** täiskasvanut. Toimus kaks kolmepäevast Lossi salaseltsi laagrit (juunis ja juulis) ning noorte sepatöö laager Mihkli talumuuseumis. Lisaks toimus kaks ajarännakut koostöös erinevate partneritega: Nooruse kooli ajarännak aastasse 1905 ja Saaremaa Gümnaasiumi ajarännak aastasse 1901 (koostöös Aavikute muuseumiga).

2025. aastal viidi maakonnas läbi kuus arheoloogilist uuringut. Kõige olulisem ja rohkesti uut informatsiooni pakkuv oli kaablitrassi kaevetöödest tingitud uuring Valjala kirikuaia ja selle ümbruses. Koostöös osteoloog Martin Malve ja Tartu Ülikooli tudengitega puhastati Valjalas välja üle neljakümne matuse. Neist neliteist väljaspool kirikuaeda avastatud ühishauast. See kinnitab arvamust, et praegune kiviaed laoti alles 18. sajandi lõpus ja matuseala on arvatust suurem.

Lisaks kuuete arheoloogilisele uuringule oli veel üks suurimaid uurimisprojekte muuseumi jaoks Maasilinna ordulinnuse arengukava koostamine, mis võimaldab seda linnust edaspidi süsteemselt ja terviklikult arendada ning on oluline dokument rahastustaotluste juures.

Sihtasutusele kuuluvas Kuressaare linnuses on 2024. aasta algusest kõigile ligipääsetav (tõstukid, märgistus jm) üksnes esimene korrus, kus mh paiknevad ajutised näitused ja muuseumipood. Linnuse arhitektuursete eripärade tõttu võib ratastooliga liikuja vajada saatja abi.

Sihtasutus on võtnud eesmärgiks vähendada muuseumi tegevuse keskkonnamõju läbi keskkonnateadlikkuse tõstmise, ringmajanduse põhimõtete rakendamise, kultuuriväärtuslike hoonete kasutuselevõtu (arvestades samaaegselt ka muinsuskaitseõuetega), vananenud tehnilise taristu välja vahetamise ja loodushoidliku käitumise.

Kokkuvõttes on hinnang 2025. aasta Sihtasutuse Saaremaa Muuseumi eesmärkide täitmisele **hea**.

2026. aastal tegeletakse:

- raudrüüde näituseprojektiga;
- Teisipäevaklubi ja Raamatuklubi üritustega;
- erinevate koostöösuhete hoidmisega teiste muuseumidega, haridusasutustega, turismisektoriga jt asutustega;
- võimalusel olla pildis kaasaegsetes info- ja kommunikatsioonikanalites ning rahvusvahelistes koostöövõrgustikes (Euroopa Kindlustatud Paikade Föderatsioon ehk EFFORTS; Läänemere-äärsete linnuste ja muuseumide assotsiatsioon).

2.29. Sihtasutus Sakala Teatrimaja

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Sakala Teatrimaja põhikirjalised eesmärgid on:

- sihtasutuse valduses ja kasutuses olevate hoonete remont ja rekonstrueerimine ning valminud hoonekompleksi haldamine;
- Eesti teatrikunsti edendamine ning võimaluste loomine maailma teatrikunsti tutvustamiseks Eesti vaatajatele;
- sihtasutuse sissetulekute ja kapitali kasutamine, maksmine või annetamine sihtasutuse halduskulude ning teatrihoones näidatavate lavastustega seotud kulutuste katteks.

Sihtasutus peamine põhikirjaline eesmärk on sihtasutuse valduses ja kasutuses olevate hoonete remont ja rekonstrueerimine ning haldamine. Sihtasutuse hoone paikneb Tallinnas Sakala tn 3 kinnistul, mille

omanikuks on Eesti Vabariik ja riigivara valitsejaks Kultuuriministeerium. Sihtasutuse kasuks on seatud 2000. aastal tasuta hoonestusõigus tähtajaga 36 aastat. Pärast Sihtasutuse Teater NO99 tegevuse lõpetamist 2019. aastal Sakala 3 hoones on muutunud ka Sihtasutuse Sakala Teatrimaja roll ja tegevus. Endisest hoone haldamisega tegelenud sihtasutusest (Sihtasutus Vanalinna Teatrimaja) on saanud hoone tegevust sisuliselt juhtiv sihtasutus.

Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks, sh hoone heaperemeheliku kasutamise tagamiseks, ning hoonestusõiguse lepingust tulenevate hoone omanikupoolsete kohustuste täitmiseks ja kinnisvara hooldamiseks.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Täna toimib Sihtasutus Sakala Teatrimaja etenduskunstikeskusena, mille olulisimate põhikirjaliste eesmärkide hulgas on maja heaperemehelik haldamine, Eesti teatrikunsti edendamine ning võimaluste loomine maailma teatrikunsti tutvustamiseks eesti vaatajatele.

2022. aasta jaanuarist on Sakala Teatrimaja püsirentnikuks VAT Teater MTÜ, kelle senised ruumid Rahvusraamatukogus läksid remonti. Rendileping VAT Teatriga etendussaalide kasutamiseks kehtib kuni 2027. a kevadeni.

2025. aasta jooksul toimus Sakala 3 Teatrimajas kokku **252** avalikku teatrietendust (2024. a 241), millest 119 on VAT Teater MTÜ etendused ning 133 teiste produktsioonide läbi viidud etendused.

Lisaks VAT Teatrile andsid 2025. aasta jooksul etendusi: Ekspeditsioon OÜ, SA Fine5, Teater Nuutrum, Kiseljus Teater, Kuressaare Teater, Oliivipuu OÜ, Tartu Waldorf Teater, SA Vaba Lava, Articul OÜ, Finale MTÜ, Saal Biennaal (Teine Tants MTÜ), MTÜ EKTA, Vene Teatrikool ja Teater FERT, Piip ja Tuut Teater, Luuleteater Valhalla 40, Kellerteater, Ugala Teater, teatريفestival "1000 Kurge". Teatrimaja erinevates saalides toimus kokku 528 proovipäeva, millest 263 moodustavad VAT Teatri proovipäevad ning 265 proovipäeva teised produktsioonid.

Aastal 2025 jätkati vastavalt võimalustele kammersaali kohandamisega etenduskunstide eripäradest lähtuvalt. Viimastel aastatel lisandus kammersaali publikutõus, mustad külgekardinad ning täiustatud lavariputussüsteem, parendati saali ventilatsioonisüsteemi, mis aitab tagada piisava õhuvahtuse saalis ning võimaldab avalike etenduste läbiviimist ka palavamate ilmadega. 2025. aastal viidi ellu hange valgustustehnika uuendamiseks teatrimaja etendussaalides. 2025. aastal tegeles sihtasutus ka hoone jooksva remondiga kinnisvara heakorra säilitamiseks ja parandamiseks. Kombinatsioonina kohapealsest vaatlusest, dokumentide ja standardite analüüsist ning suhtlusest erinevate sidusrühmadega viidi läbi esmane ligipääsetavuse hindamine ning koostati tegevuskava ligipääsetavuse parendamiseks järgnevatel aastatel.

Keskkonnahoiuga seotud tegevused olid valgustehnikapargi ulatuslik uuendamine teatrimaja etendussaalides ja roheelektrienergia kasutamine mahus 35,3% hoone kogutarbimises.

Kokkuvõtvalt on hinnang Sihtasutuse Sakala Teatrimaja 2025. aasta eesmärkide täitmisele **väga hea**.

2026. aastal jätkab Sihtasutus Sakala Teatrimaja struktuurselt jätkusuutliku majandustegevusega, milles kulude katmiseks piisavad vahendid tulevad lisaks riigitoetusele ka rendituludega teenitavast kasumist ja eelnevate aastate tuludest.

2.30. Sihtasutus Südalinna Teater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Südalinna Teater põhikirjalised eesmärgid on:

- kunstiliselt ja tehniliselt kõrgetasemeliste etenduste loomine ja vahendamine ning muude kultuurisündmuste korraldamine;
- teatrile omaseid vahendeid kasutades eesti rahvuskultuuri ja eesti kultuurimõtte vahendamine vähemusrahvustele;
- ühiskonnas toimuvate muutuste ja aktuaalsete teemade mõtestamise kaudu aidata kaasa sidususe suurenemisele ühiskonnas;
- erinevatest kultuuridest pärit vaatajarühmadele võimaluste loomine teatrikunstist osasaamiseks;
- mitmekülgse repertuaarivaliku kaudu maailma teatrikunsti tutvustamine;
- tekitada dialoogi publikuga sotsiaalselt oluliste ja intrigeerivate teemade käsitlemise abil;
- peegeldada, mõtestada ja kujundada ausalt ja julgelt Eesti eri keele- ja kultuuritaustaga elanikkonna kultuurilist enesetaju;
- viia professionaalset teatrikunsti erinevatesse eri keele- ja kultuuritaustaga elanikkonnaga Eesti piirkondadesse ning mujale Eestisse;
- lisaks teatrietendustele korraldada mistahes teatrikunsti ja laiemalt kultuuri populariseerivaid üritusi: kino, festivalid, koolitused, seminarid, erinevaid kunstialasid sünteesivad ettevõtmised jms;
- arendada ja hoida sihtasutusele kuuluvat kinnisvara, pidades silmas nüüdisaegse teatrikeskkonna vajadusi.

Sihtasutus Südalinna Teater sündis 10. juulil 2025. varasema Vene Teatri ümbernimetamise tulemusel. Sihtasutuse Südalinna Teater ülesandeks on tagada venekeelsetele/erineva emakeelega sihtgruppidele erinevates vanuserühmades professionaalse etendustegevuse kättesaadavus nii statsionaarse saali asupaigas kui mujal Eestis. Sihtasutuse missioon on hoida ja arendada teatrikultuuri Eestis, luua ja vahendada professionaalset, žanriliselt mitmekülgset ning publiku ootusi arvestavat teatrikunsti. Rahvuskultuurilist, regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades on Sihtasutuse Südalinna Teater tegevuse jätkamine põhjendatud ja vajalik. Teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud eesmärkide täitmiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Venemaa agressioon Ukraina vastu, teatri nime muudatus, tegevustoetuse kärbe ja töötajate koondamine on mõjutanud Sihtasutuse Südalinna Teater tegevust kindlasti suuremal määral kui teisi Eesti teatreid. 2025. aasta oli teatri jaoks mõõdukalt edukas, hoolimata eelpool toodud raskendavatest asjaoludest. Sihtasutu on endiselt keskendunud sellele, et teatri loominguline tegevus saavutaks võimalikult suure nähtavuse.

Teatris käis **57 087** külastajat (2024. a 66 045 ja 2023. a 77 803). Küllastatavuse vähenemine on osaliselt tingitud nimevahetusest, aga ka koolide madalamast külastusaktiivsusest.

Plaanitud **10 uuslavastust** viidi ellu. Lisaks uuslavastustele jõudsid publiku ette erinevad projektid, sh Ida-Virumaal. Väga populaarseks on osutunud teatrimajas korraldatavad vene-, eesti- ja ingliskeelsed ekskursioonid.

Lisaks majandusnäitajatele iseloomustab teatri edukust osalemine teatrifestivalidel. Augustis osales Sihtasutus Südalinna Teater Vabaduse festivalil lavastusega „Ma jätsin Ukraina 2022“. Sama lavastusega osaleti ka septembris Eesti Teatri Festivalil Draama. Lavastus pälvis rohkelt positiivset tagasisidet nii Eesti kui ka välisriikide meedias.

Projektijuhi algatusel toimusid koolivaheaegadel laste teatrilaagrid ning tegevust alustas 9-12-aastastele lastele mõeldud teatristuudio.

Möödunud aastal andis teater 121 etendust suures saalis, 158 etendust väikeses saalis ja 41 etendust RINGlaval. Lisaks toimus 32 projektiüritust teatri erinevates saalides. Toimus ka 8 külalisetendust Riias ja 22 väljasõitu Eestis, millest 15 oli Ida-Virumaale.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutuse Vene Teater eesmärkide täitmisele 2025. aastal **hea**.

2026. aasta tegevuskavade koostamisel on arvesse võetud, et sõda Ukrainas jätkub, elatustase langeb ja palgakasv on peatunud. Sellest hoolimata planeeritakse järgmiseks aastaks mõnevõrra rohkem külastusi kui 2025. aastal.

2.31. Sihtasutus Tartu Jaani Kirik

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutus on asutatud Tartu Jaani kiriku taastamise, selle hilisema kasutamise ja säilitamise projektide rahastamiseks. Sihtasutuse asutajad on Eesti Vabariik, Tartu linn ja EELK Tartu Ülikooli-Jaani Kogudus.

Jaani kirik on üks Tartu olulisemaid pühakodasid, kultuuriobjekte ja kogukonnakeskusi. Sihtasutuse peamise põhikirjalise eesmärgi osas lõppes kiriku taastamine kapitaalehituslikus mõttes 2005. aastal. Hiljem on tehtud väiksemaid ehituslikke täiendusi ning teostatud garantii- ja remonditöid. Kiriku taastamine on pooleli peaoreli ehitamise osas. Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik vähemalt seni, kuni Jaani kirik on täielikult taastatud, s.t soetatud on peaorel ning restaureeritud valdav osa terrakotaskulptuuridest.

Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aastal väisas kirikut hulgaliselt gruppe ning üle **48 000** külastajat (samas suurusjärgus ka 2024). Kirik on üksikkülastajatele avatud tasuta ning pühapäeviti toimuvad jumalateenistused.

Jaani kiriku populaarsus kontsertide ja muude kultuurisündmuste läbiviimise paigana on ligilähedaselt optimaalsel tasemel – ca 100 öhtust kultuurisündmust aastas. Lisanduvad jumalateenistused ja mitmesugused näitused. Kontserttegevuse osas on sihtasutuse olulisemateks koostööpartneriteks Eesti Kontsert, festival Klaaspärlimäng, kontserdisari Tornimuusika, Musica Sacra ning Hingede Öömuusika.

Jätkus vahendite kogumine pikaajalisele arendusprojektile, mis näeb ette Eesti esimese barokkoreli ehitamist Tartu Jaani kirikusse. Uue oreli ehitamiseks on laekunud annetusi eraisikutelt ja ettevõtetelt ning toetus Eesti Kultuurkapitalilt. Riigieelarve toel toimub kiriku terrakotaskulptuuride restaureerimine ning Tartu linn toetab kiriku toimimist avatud kultuuriobjektina.

Kokkuvõtlik hinnang Sihtasutuse Tartu Jaani Kirik eesmärkide saavutamisele 2025. aastal on **hea**.

2.32. Sihtasutus Tartu Kunstimuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Tartu Kunstimuuseum (edaspidi ka *Tartmus*) põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ning vahendada Eesti kultuuriloo seisukohalt olulist kunsti ja sellega seotud materjali, aidates seeläbi kaasa kunsti väärtustamisele ühiskonnas ning Tartu kui inspireeriva elukeskkonnaga linna ja atraktiivse reisisihi arengule.

2024. aastal koos Tartu linnaga asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Tartu Kunstimuuseum ülesanded. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Aasta 2025 oli Sihtasutusele Tartu Kunstimuuseum tervikuna edukas ning eesmärkide täitmise seisukohalt tulemuslik. Muuseum tagas kunstikogu järjepideva täienemise, säilitamise ja uurimise ning pakkus mitmekesist ja kõrgetasemelist näituse- ja publikuprogrammi. Koostati ja kinnitati muuseumi arengukava aastateks 2025–2030.

Kokku külastas 2025. aastal Tartu Kunstimuuseumi **13 321** inimest (2024. a 18 003). Külastatavus on võrreldes Euroopa kultuuripealinna aastaga langenud pea kõigis Tartu kultuuriasutustes.

Kokku avati **8 uut näitust, toimus 36 publikuprogrammi** ning jätkus aktiivne haridustegevus eri vanuseastmetele. Ilmus kolm mahukat monograafiat, mis süvendasid näitustega seotud uurimistööd ja panustasid Eesti kunstiteadusesse. Tartu Kunstimuuseumi programmi kõrgetasemelisust ja konkurentsivõimelisust tõestab muuseumiprojektide edasiarenduste jõudmine teistesse kunstiasutustesse nii Eestis kui ka välismaal.

Vastavalt muuseumi näitustesaalides vahetuvatele näitustele toimuvad muudatused ka haridusprogrammis: muuseumitundide ja töötubade sisu lähtub avatud näitustest ning on mõeldud erinevas vanuses õpilastele aates eelkoolist kuni gümnaasiumini. 2025. aastal osales Tartmusi haridusprogrammides **2219 last ja noort**.

Muuseum lähtub oma tegevustes kasutajakesksest põhimõttest, arvestades külastajate vajadustega kogu elukaare ulatuses ning pöörates järjepidevalt tähelepanu ligipääsetavusele. Erinevate sihtrühmade kaasamiseks toimuvad regulaarselt ka seenioridele suunatud sündmused ehk „Seenioride reeded“. Tartmus on oma tegevuses juba küllaltki roheline, näiteks ei kasutata oma üritustel ühekordseid nõusid, sorteeritakse prügi.

Kokkuvõtlikult on hinnang Sihtasutuse Tartu Kunstimuuseum eesmärgi saavutamisele 2025. aastal **väga hea**.

Muuseum jätkab näitustegevust viltuses majas: 2026. aastaks on planeeritud üheksa eriilmelist väljapanekut. Näitustega kaasneb igale kooliastmele suunatud haridusprogramm ning laiemat sihtgruppi kaasav publikuprogramm (kunstnikuvestlused, loengud, tuurid jms). Plaanis on välja anda kolm näitustega seotud uurimuslikku kunstiteaduslikku trükist. Olulise arendussuunana toetab muuseum kunstisõprade klubi MTÜ loomist ning selle tegevuse käivitamist, eesmärgiga tugevdada kogukondlikku sidet ja mitmekesistada rahastamisvõimalusi. Samuti panustab muuseum senisest enam turundustegevusse, et suurendada külastatavust ja laiendada sihtrühmi – 2026. aasta alguses liituti Lõuna-Eesti Turismiklastriga ning kavandatakse sihitud turundustegevusi Läti suunal. Jätkuvalt on muuseumi strateegilises fookuses Tartu kultuurikeskuse Siuru arendamine koostöös partneritega.

2.33. Sihtasutus Teater Vanemuine

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Teater Vanemuine põhikirjaline eesmärk on Eesti rahvuskultuuri rikastamine, eesti kultuurimõtte edendamine ja eesti keele hoidmine luues ning esitades kunstiväärtuslikke sõna-, muusika- ja tantsulavastusi ning korraldades muid etenduskunstisündmusi. Teatri arengukava viitab eraldi vajadusele tutvustada ja säilitada teatrikunsti kaudu Lõuna-Eesti piirkondlikku pärandit.

2012. aastal asutatud Sihtasutus Teater Vanemuine võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Teater „Vanemuine“ funktsioonid teatrikultuuri edendaja ja kandjana ning riigilt saadud hoonete kompleksi haldajana eesmärgiga jätkuvalt kanda professionaalse kolmežanrilise (draama, muusika ja tants) teatri, laia ja mitmekesise repertuaarivalikuga suurima kultuurikeskuse rolli Lõuna-Eestis. Teatri tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ning rahvuskultuurilist, regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aastal andis teater kokku **461** etendust ja kontserti (2024. a 515, 2023. a 460), mida külastas **157 946** inimest (2024. a 153 365, 2023. a 150 390). Lisaks toimusid noortetöö haridusprojektid ja muud üritused, kokku 245 (2024. a 316), mida külastas lisaks 9734 inimest (2024. a 10 474). Kogu ürituste arv oli seega **706** ja kokku oli külastajaid **167 680** (2024. aastal 831 üritust ja 163 839 külastajat).

Etendused ja kontserdid jagunesid: 293 draamaetendust (külastajaid 85 184), 115 muusikaetendust või kontserti (külastajaid 54 385), 53 tantsuetendust (külastajaid 18 377). 2025. aastal esietendus **14** uuslavastust, nende seas kaheksa draama-, kaks balleti-, kaks ooperi-, üks operetilavastus, üks lastelavastus. Noortetöö 241 üritusel osales kokku **7975** inimest.

2025. aastal jätkas teater ligipääsetavate etenduste andmist, millel on nägemispuudega inimestele kirjeldustõlge ja vaegkuuljatele subtiitrid – vaegkuuljate ja -nägijate ette jõudis 5 ligipääsetavat etendust.

Teater andis võrreldes eelnevate perioodidega rohkem etendusi ja kontserte väljaspool statsionaari (kokku Eestis 51). Mängukohad olid Haapsalus, Paldisk, Põlvas, Pärnus, Rakveres, Tallinnas, Viimsis, Viljandis, Jõhvis, Võrus, Narvas. Toimus teatri festival „Kultuurilaine üle mere“ Saaremaal.

Keskkonnamõjude vähendamiseks on optimeeritud valguspargi elektrikulu, kasutusel on energiat säästvamad valgustid. Teatrimajades toimub pidevalt elektrooniline ruumide temperatuuri jälgimine, rakendatud on automaatseadistused. Materjalide kasutusel on eelistatud loodussõbralikud materjalid

Kokkuvõtvalt on hinnang Sihtasutuse Teater Vanemuine 2025. aastal seatud eesmärkide täitmisele **hea**.

2026. aastal toimuvad ringreisid Eesti eri paigus, sealhulgas Alexela kontserdimajas, Lätis ja Leedus – Riias, Klaipėdas, Ventspilsis. Jätkuvad läbirääkimised koostööprojektideks Põhjamaade ooperi- ja kontserdimajadega. Planeeritud on 14 uuslavastust. Uuslavastuste hulgas on Richard Wagneri ooperitetratoloogia „Nibelungide sõrmus“ I ooper „Reini kuld“, mis on koostööprojekt Eesti Kontserdiga ja etendub Saaremaa Ooperipäevadel. Repertuaarivalikus on ca 60 nimetust lavastusi ja kontserte. Tavapäraselt toimuvad Kassitoome kontsert, hooaja ava- ja lõppkontsert, hingedepäeva kontsert ja kammerlikud fuajee kontserdid.

2.34. Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Tehvandi Spordikeskus põhikirjalised eesmärgid on:

- rahvusvahelistele nõuetele vastavate komplektsete spordikeskuste (sh olümpiaettevalmistus- ja koolituskeskuste) väljaarendamine, haldamine ja vastavate teenuste pakkumine;
- suve- ja talispordialade ning laskespordi treeninguteks, spordilaagriteks ning riigisiseste ja rahvusvaheliste võistluste korraldamiseks tingimuste loomine ja vastavate teenuste pakkumine;
- konverentside ja seminaride korraldamiseks ja koolituseks tingimuste loomine ja vastavate teenuste pakkumine;
- puhkamiseks ja vaba aja veetmiseks tingimuste loomine ja vastavate teenuste pakkumine.

Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus tegevuse jätkamine on vajalik, kuna keskus on arenev ja omab nii rahvusvahelist kui riiklikku tuntust. Sihtasutus haldab kolme Lõuna-Eesti spordikeskust: Tehvandi Spordikeskus (talialade tippspordi treening- ja võistluskeskus), Kääriku Spordikeskus (multispordi- ja spordilaagrikeskus, sihtasutus haldab alates 2012. aastast) ning Tartumaa Tervisespordikeskus (laskespordi- ja harrastusspordikeskus, sihtasutuse struktuuriüksus alates 2014. aastast).

Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol seatud pikaajaliste põhikirjalise eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik. Riigi osalus sihtasutuse asutajana on oluline tagamaks teostatud ja teostatavate spordi-investeeringute sihipärane kasutus ka tulevikus.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Väliturismi suurenemine Tehvandil on tingitud rohkematest rahvusvaheliste spordiürituste toimumisest (laskesuusatamise IBU CUP, kahevõistluse MK) ning nendega seotud eellaagritest. Tartumaa Tervisespordikeskuse (välis)küllastajate arvu suurenemine toimus Läti ja Leedu laskesportlaste ja teiste gruppide arvelt.

2025. aastal korraldati Sihtasutuse keskustes **üle 70** erineva mastaabiga võistluse, millest olulisemad oli FIS MK etapp kahevõistluses; Tartu Kuubiku erinevad võistlused; Eesti MV murdmaasuusatamises, suusahüpetes, kahevõistluses ja laskesuusatamises; Firmaspordi ja Eesti Akadeemilise Spordiliidu erinevad üritused; Jalgpalli EMV III ja I liiga võistlused ning noorteturniirid nii Käärikul kui ka Tehvandil; Tennis Europe võistlused noortele ning Sulgpalli Klubide Karika suurvõistlus; erinevad laskespordivõistlused (liikuv märk, Heli Rass, EMV jne) ning IBU suurvõistlused (suvised ja talvised).

Sihtasutuste majandustegevuse käive langes võrreldes 2024. aastaga 4% võrra. Suurim langus oli Tehvandi Spordikeskuses 8% võrra, Kääriku Spordikeskuses 2% võrra. Tartumaa Tervisespordikeskuses tõusis käive võrreldes 2024. aastaga 9% võrra, aga mahult on Tartumaa Tervisespordikeskuse osakaal kogu tuludest väga väike. 2025. aasta kulud vähenesid võrreldes 2024. aastaga 2% võrra, s.t samas mahus nagu ka tulude vähenemine. Kulude jaotust mõjutas otseselt ka 2026. ja 2027. aastal aset leidvate suursündmuste ettevalmistamiseks vajalike tegevuste elluviimine ja seda just lumevaru tekitamise osas Tehvandi Spordikeskuses.

Sihtasutuse Tehvandi Spordikeskuse spordirajatise kasutati 2025. aastal **106 670** korral (2024. a 106 556, 2023. a 87 198).

Keskkonnamõjude vähendamiseks edendatakse Sihtasutuse Tehvandi Spordikeskuse erinevate keskuste hoonete ja rajatiste ressursitõhusust. 2025. aasta mais sai täis 1 aasta Kääriku Spordikeskuse päikesepargi ehitusest ning valmis Tehvandi Tugiteenuste keskuse katusel asetsev päikesepark

(kasutuselevõtt leiab aset 2026. aasta maikuus). Täiendavalt on mindud üle 100% taastuenergia päritoluga energiasoetamisele koostöös Riigi Kinnisvara AS-iga.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutuse Tehvandi Spordikeskus 2025. aasta eesmärkide täitmisele **hea**.

2026. aasta peamised eesmärgid on:

- organisatsiooni arendamine, mille indikaatorite hulgas on ka müügitöö ja turundustegevuse edasi arendamine, turundusalaste koolituste osakaalu suurendamine, suurema meeskonna- ja ühtsustunde tekkimiseks sihtasutuste siseste sotsiaalsete koosviibimiste laiendamine juhtkonna, keskuste ja sihtasutuse tasandil;
- ettevalmistused 2026. ja 2027. aastal toimuvate IBU MK ja MM suurüritusteks.

2.35. Sihtasutus Ugala Teater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutus Ugala Teater põhikirjalised eesmärgid on:

- kunstiväärtuslike professionaalsete lavastuste loomine ja esitamine;
- eesti rahvuskultuuri rikastamine ja eesti kultuurimõtte ning eesti keele hoidmine ja edendamine;
- teatri loomingulise kollektiivi liikmetele võimetekohase ja nende andeid arendava töö pakkumine;
- erinevatele sihtgruppidele suunatud mitmekesise ning vaatajaid vaimselt rikastava repertuaarivaliku koostamine;
- valminud lavastuste tutvustamine teatrihuvilistele üle kogu Eesti;
- teatrikunsti ja kultuuri populariseerivate ürituste (festivalid, koolitused, seminarid, erinevaid kunstialasid sünteesivad ettevõtmised jms) korraldamine;
- sihtasutuse lavastuste tutvustamine väljaspool Eesti Vabariiki ja võimaluste loomine maailma teatrikunsti tutvustamiseks eesti vaatajale;
- sihtasutusele kuuluva kinnisvara renoveerimine ja selle korrashoiu tagamine.

Regionaal- ja sotsiaal ning kultuuripoliitilist aspekti silmas pidades on Sihtasutus Ugala Teater (edaspidi ka *Ugala teater*) tegevuse jätkamine regiooni kultuurielu elavdajana elukeskkonna kvaliteeti tõstmise eesmärgil vajalik. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Ugala teatri strateegiliseks eesmärgiks oli 2025. aastal jätkuvalt tegutseda suurelt mõtleva väikelinnateatrina. Sihiks oli seatud nii sisuline kui ka vormiline mitmekesisus kõrgel kunstilisel tasemel ning hoiti repertuaaris värske kunstilise mõtte ja selge loomingulise identiteediga lavastusi. Hoolimata keerulisemast majanduskeskkonnast kasvas publikuhuvi Ugala teatri vastu 2025. aastal võrreldes 2024. aastaga märkimisväärselt – piletioste tehti 5885 võrra rohkem kui aasta varem. See annab alust olla lootusrikas, et ka keerulisematel aegadel peavad inimesed oluliseks vaimset kosutust ega loobu teatrikülastustest. Ugala jätkab tööd selle nimel, et valitud repertuaar oleks mitmekülgne ja kvaliteetne ning teatrikülastus kujuneks publikule meeldejäävaks elamuseks.

Aasta jooksul anti kokku **340 etendust** (2024. a 337, 2023. a 326, 2022. a 279) **83 660 vaatajale** (2024. a 77 775, 2023. a 85 000, 2022. a 75 600). Esietendus 9 uuslavastust.

Aastal 2025 toimus Ugala teatris arvukalt ettevõtmisi, mis avardasid teatrikogemust ja töid majja külastajaid ka väljaspool tavapärasest etenduste rütmi. Sündmustest ja eriuuritud osales kokku üle 3800 inimese. Võrreldes eelmise aastaga suurenes lisaprogrammilistest sündmustest osavõtjate arv 1175

inimese võrra, rõhutades teatri aktiivset rolli kultuurielu rikastamisel. Jätkus aasta varem alguse saanud teatrilaagri formaat, mis on kujunenud oluliseks osaks teatri haridusprogrammist.

Olulise uue algatusena kutsusid Ugala töötajad ellu keskkonnateadlikkust ja ringmajanduse põhimõtteid esile tõstva sündmuse – Ugala laada, mille eesmärk oli väärtustada taaskasutust ning pikendada esemete elukaart. Taaskasutus on kujunenud lavakujunduste loomisel ja teatritööks vajalike vahendite soetamisel keskseks lähtekohaks. Aasta suurim keskkonna- ja ressursisäästlikkust toetav investeering oli ühekordse toetusmeetme abil soetatud LED-valgussüsteemide paigaldamine ja kasutuselevõtt. Täitus oluline ligipääsetavuse eesmärk – kõik Ugala teatri peauksed on nüüd automaatselt avanevad. Jätkuvalt on ligipääsetavuse tegevuskava üheks meetmeks võimaldada puuetega inimestel ja nende saatjatel külastada teatrit soodustingimustel. 2025. aastal osteti 650 sooduspiletit puudega külastajale ja lisaks 183 saatja piletit.

Kokkuvõtvalt on hinnang Sihtasutuse Ugala Teater 2025. aastal eesmärkide täitmisele **väga hea**.

Ugala teatri eesmärgid 2026. aastal on: 328 etendust, 84 000 külastajat ja 1 590 000 eurot piletitulu.

2.36. Sihtasutus Viljandi Muuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Viljandi Muuseum põhikirjaline eesmärk on vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ja vahendada ajaloolise Viljandimaa ja kultuuriloolise Mulgimaaga seotud kultuuripärandit ning tugevdada seeläbi Viljandi ja Viljandimaa kultuuri-, haridus- ja turismialast konkurentsivõimet.

2025. aastal asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Viljandi Muuseum ülesanded. Sihtasutusena alustas Viljandi Muuseum tööd 01.05.2025. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aasta oli muuseumile paljuskü uute rutiinide ja töökordade rakendamise aasta. Uuenenud meeskonna ettevõtmisel valmistati mõne kuu jooksul ette mitmed näitused ja koostööprojektid, korraldati sündmuseid ja programme ning osaleti kogukonna tegemistes. Aktiivsus tõi kaasa ka oodatud nähtavuse ning külastatavuse kasvu.

Teadustegevuse peamine suund oli eeltöö rahvarõivaid käsitleva teose väljaandmiseks. 2025. aasta näitustegevus ning haridus- ja publikuprogrammid olid suunatud muuseumi nähtavuse kasvatamisele ja rolli tugevdamisele aktiivse koostööpartnerina nii kohalikul kui ka üleriigilisel tasandil. Näitused, loengud, haridusprogrammid ja kogukonnasündmused sidusid omavahel kogud, uurimistöö ja tänapäevased teemad ning loodi teadlikult koostööformaate teiste kultuuriasutuste, hariduspartnerite ja loomeinimestega.

2025. külastas muuseumi (sh Mart Saare majamuuseumi) kokku **8053 inimest**, mis on pea kolmandiku võrra enam kui sellele eelneva aasta riigimuuseumi külastatavus. Aasta jooksul said haridustegevustest osa **1292** last ja noort.

Viljandi Muuseum on asunud kaardistama muuseumi ligipääsetavuse olukorda, et astuda järgmisi samme ligipääsetavuse parandamiseks nii külastajatele kui ka oma töötajatele.

Kokkuvõtvalt on hinnang Sihtasutuse Viljandi Muuseum 2025. aasta eesmärkide täitmisele **hea**.

2026. aasta olulisim eesmärk on kinnitada sihtasutuse arengukava aastateks 2026–2030, mis lähtuvalt asutaja ootustest seab fookused ja eesmärgid järgmiseks perioodiks. Arengukavale tuginedes võetakse järgmise etapina ette püsinäituse uuendamine – kaardistatakse võimalused olemasolevat täiendada ja atraktiivsemaks muuta. Järgmine etapp on vaadata uuenevat muuseumi tervikuna – milliseid võimalusi arenguks annaks muuseumihoone täielik rekonstrueerimine. Lähiaastatel keskendutakse lisaks ruumilistele uuendustele ja uue püsiekspositsiooni loomisele järjekindlalt muuseumi kogude arendamisele, mis on muuseumi tegevuse keskmeks.

2.37. Sihtasutus Virumaa Muuseumid

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Virumaa Muuseumid põhikirjalised eesmärgid on sihtasutuse kasutuses oleva vara haldamine ja arendamine, et luua tingimused kultuuri-, loodus- ja keskkonnakaitse väärtuste taastamiseks, hoidmiseks, kogumiseks, uurimiseks ja säilimiseks ning üldsusele vahendamiseks.

Sihtasutus on tegutsenud alates 2002. aastast. Tulenevalt sihtasutuse eesmärkidest – tagada Palmse mõisa, Rakvere linnuse, Politseimuuseumi, Rehbinderi maja, Linnakodaniku majamuuseumi, Altja kõrtsi ja võrgukuuride, Toolse linnuse ning Karepa Kalame Talumuuseumi jätkusuutlik tegevus – on vajalik sihtasutuse tegevuse jätkamine. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol seatud põhikirjalise eesmärkide täitmiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2025. aastal oli külastuste arv **95 721** (2024. a 90 070), mis ületas eelneva aasta tulemuse pea 5000 külastusega. Külastatavus on nüüdseks mõned aastad stabiilselt kasvanud. Küll aga said aasta lõpus löögi kooliõpilastele suunatud haridusprogrammid, mille broneeringuid öeldi üles seoses HTMi juhendiga, mis ei võimalda koolidel õppekäikudel senistel tingimustel käia.

Rakvere linnuses uuendati ajalootuba ja seal avati septembris 2025 näitus "Võim ja varemed. Rakvere linnuse lugu", mis tõi publiku ette 2023. aastal leitud haruldased hansakaunid ja tutvustab nii linnuse kui ka Rakvere lahingu lugu. Esmakordselt saab publik näha nii suures mahus esemeid, mis on leitud Rakvere linnusest.

Lähiaastatel on tähtsal kohal Politseimuuseumi ja Rehbinderi hoone sisehoovi ala ja välinäituste uuendamine eesmärgiga arendada see peresõbralikuks terviklikuks väliruumiks, mis võimaldab õues õpet nii tegelusala kui ka välinäituste ja õueürituste abil, on ligipääsetav, turvaline ja heaolu toetav. Jätkusid ajaloolise Rehbinderi aadlielamu soklikorruse remonditööd, et avada hoone viimaks nüüdisaegse näitusemajana – 2024. aasta juulist on I etapina avatud Eesti mööbliajaloo näitus „Toolile nõjatudes. Luksust ja lihtsust keskajast Lutherini vabrikuni“. Soklikorrusele on kavas luua Virumaa ajalugu kajastavate teemanäituste jaoks vajalik pind (2026-2028).

Palmse mõis osales Visit Estonia muuseumide ekspordivõimekuse programmis, kuhu valiti 14 muuseumi, kes soovivad meelitada enda juurde senisest veelgi rohkem välisuriste. Palmse puhul toodi välja olulise sihtgrupina soomlased. Alustati ettevalmistusi härjatalli näituse uuendamiseks ja Muinsuskaitseameti muuseumide kiirendi vooru esitati vastav taotlus, mis sai ka positiivse otsuse. See võimaldab asuda tööle ka viinavabrikusse piirituseteemalise keskkonna loomeks, mis toetab majutusteenust nii hoone ajaloo infoga kui ka vastava kujundusega. Elava mõisa ideest lähtuvalt alustati uue loeng-töötubade sarjaga "Kärner ja Koka-Mammi", milles käivad käsikäes teadmised ja praktika eesmärgiga avada mõisaelu

erinevaid tahke. Toimus 4 õpituba.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutuse Virumaa Muuseumid 2025. aasta eesmärkide saavutamisele **hea**.

2026. aasta peamised eesmärgid on:

- linnuse uue ja tervikliku sisukontseptsiooni loomine, mis võetakse põhjalikumalt käsile 2026. aasta II poolel;
- aegunud püsiekspositsioonide täielik uuendamine;
- tõsta kriisivalmidust ja olla muuseumis ühises infoväljas;
- muuseumi veebilehe uuendamine diginähtavuse suurendamiseks, kui ka muuseumipoe kasutusmugavuse tagamiseks.

2.38. Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk on võimaluste loomine spordi toetamiseks ja arendamiseks järgmiste tegevuste kaudu:

- heategevuslik hariduse ja spordi toetamine avalikes huvides, toetuste ning stipendiumite maksmine;
- treenerikutse arendamine Eesti Kutsekvalifikatsiooni Raamistikus (EKR), koolituste, hindamiste ja kutseandmise koordineerimine ning korraldamine, tegutsemine eksami- ja testikeskuseks;
- spordiharrastuse ja treenerikutse toetuseks rakendatud treenerite tööjõukulude meetme elluviimine;
- tõenduspõhise ja laiapõhjalise Eesti spordi andmekogu (Eesti Spordiregister) volitatud töötleja ülesannete täitmine, spordialase teabe kogumine, töötlemine, analüüsimine, haldamine ning levitamine. Spordialaste trükiste kirjastamine, spordiveebi haldamine ning arendamine, Euroopa Liidu spordialaste projektide kohta teabe levitamine, asjakohaste teabeürituste (seminarid, konverentsid, messid jms) korraldamine;
- spordi- ja liikumisharrastuse alaste uuringute korraldamine, spordialane nõustamistegevus;
- muud toimingud ja tegevused, mis on vajalikud sihtasutuse eesmärkide saavutamiseks.

Oma tegevuste kaudu on sihtasutus kujunenud kompetentsikeskuseks, kuhu on koondunud spordivaldkonnaga seotud oskusteave ja info ning tõenduspõhised spordi andmekogud. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol seatud eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Spordiliikumist oluliselt mõjutavaks tegevuseks oli laste ja noortega tegelevate treenerite tööjõukulude toetuste menetlemine. Toetusmeetme loomise 2015. aastal tingis maksuvabade stipendiumite levinud väärkasutamine treeneritöö eest tasumisel. 2025. aastal kärbiti treeneritoetusteks eraldatud toetussummat 4%. Vaatamata sellele oli toetuste rakendamise üheteistkümnese aasta edukas, tasustati kokku 1 448 960 treeningtundi, toetatavaid treenereid oli **1550** kokku 451 spordiorganisatsioonist ja spordikoolist. Nende poolt juhendatud laste ja noorte arv oli **48 419**.

Spordiregistris on 2025. aasta seisuga **3512** organisatsiooni, **4167** spordiobjekti ning harrastajate arv spordiorganisatsioonides ja spordikoolides oli **254 734** (neist 19a ja nooremad 132 281).

Olulise mõjuga tegevuseks oli treenerite kutseandmise ja treenerite tasemekoolituste koordineerimine, panustamine treenerite erialase taseme ja täienduskoolituse valdkonda. 2025. aastal osales kõrgkoolidelt tellitud treenerite tasemekoolituste üldainete kursustel 810 õppurit ja osalusarvud on jätkuvas

kasvutrendis. 2025. aastal koordineeriti ja toetati treenerite erialaste tasemekoolituste kursusi, abi said 23 spordialaliitu, -ühendust ja -asutust, kursused läbisid 1570 treenerit.

Paralleelselt praktilise tööga algatati 2025. aastal ka Eesti treenerikutsete süsteemi tulevikku suunatud visioonidokumendi koostamine. Selleks viidi läbi arendusprotsess, kuhu kaasati spordialaliitude esindajaid, treenereid ja valdkondlike eksperte. Mitmete aruteluringide ja sisendikogumise tulemusel sõnastati treenerikutsete süsteemi peamised arengusuunad ja põhimõtted, mis loovad aluse süsteemi järkjärguliseks uuendamiseks ning paremini spordivaldkonna vajadustega kooskõlas toimimiseks.

2016. aastal avatud spordiportaali www.sport.ee täiendati pidevalt ja tehti ettevalmistusi, et 2026. aastal oleks võimalik koondada kogu Eesti spordi kohta käib info Eesti spordiregistri uuendatud lehele ehk Eesti spordi andmevõrvasse.

Sihtasutus on viinud regulaarselt läbi mitmeid uuringuid ja küsitlusi – spordi rahastamine kohalikes omavalitsustes, treenerite tööhõive, spordiorganisatsioonide rahastamine ja maksukäitumine, treenerikutse andmine jpt.

2025. aastal korraldati üleriigiline uuring „Lasteaedade liikumis- ja sportimisvõimalused Eestis“. Kaardistati lasteaedade tingimused ja võimalused laste liikumisaktiivsuse ja liikumisoskuste kujundamiseks. Partnerid ja toetajad olid Kultuuriministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Sotsiaalministeerium, Tartu Ülikooli sporditeaduste ja füsioteraapia instituut, Tervise Arengu Instituut ning Liikumisharrastuse Kompetentsikeskus. Uuringus osales 463 lasteaeda (88% lasteaedadest).

Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus rakendab oma igapäevategevustes lihtsaid viise organisatsiooni keskkonnahoidlikkuse suurendamiseks. Vähendanud on energiakasutust, asendatud valgusallikad energiatõhusamatega, sorteeritakse jäätmeid ja vähendatakse jäätmete teket, vähendatakse transpordivajadust, eelistakse ratast ja ühistransporti, korraldatakse virtuaalkohtumisi.

Kokkuvõttes on hinnang Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutuse 2025. aasta eesmärkide täitmisele **väga hea**.

2026. aasta peamised eesmärgid on:

- treenerite tööjõukulude toetusmeetme haldamine;
- treenerite kutseandmise protsessi juhtimine;
- Eesti spordiregistri volitatud töötleja ülesannete täitmine;
- IT keskkonna arendamine;
- spordiuuringute ja -analüüside koostamine;
- osalemine Euroopa Liidu ekspertrühmades, spordiprojektides ja rahvusvaheliste organisatsioonide töös ja Euroopa Liidu Erasmus + spordiprojektides.